

Ročenka

2010

Správy NP a CHKO Šumava

Obsah

1. Základní údaje	6
1.1. Postavení a působnost Správy NP a CHKO Šumava.....	6
1.2. Poslání NP.....	6
1.3. Poradní orgány – Rada Národního parku Šumava	7
Program:.....	9
2 Ochrana přírody.....	10
2.1. Ochrana přírody.....	10
2.1.1. Ochrana rašelinišť.....	11
Blatenská slat'.....	13
2.1.2. Reintrodukce puštíka bělavého	15
2.1.3. Klonový archiv jedle bělokoré	15
2.1.4. Činnosti realizované na základě Příkazu 10.....	16
2.1.5. Obnova a změny LHP	16
2.1.6. Biomonitoring území ponechaného samovolnému vývoji	19
Charakteristika a časový rámec projektu	19
2.1.7. Ornitologie.....	20
2.1.8. Telemetrický projekt	21
2.1.9. Aktuality šumavského výzkumu IV	21
2.2. Ochrana a management lesních ekosystémů.....	23
2.2.1. Ochrana lesa.....	23
2.2.2. Obnova lesa	26
OBNOVA POROSTŮ ZALESNĚNÍM - SÍJE dle dřevin v kg	27
Bříza 10 kg.....	27
2.2.3. Těžební činnost	31
2.2.4. Zadávání veřejných zakázek pro lesnické činnosti na území NP Šumava	33
2.2.5. Obchodní oddělení.....	35
2.2.6. Péče o zvěř.....	35

2.3. Ochrana a management bezlesí	37
2.4. Rybářství	39
2.5. Zoologický program	43
2.6. Strážní služba	44
2.6.1. Aktuální události	44
2.6.2. Informační a strážní služba v roce 2010	44
3 Kancelář ředitele	47
3.1. Mezinárodní spolupráce	47
3.2. Spolupráce s regionem	48
3.3. Zařízení a aktivity pro veřejnost	50
Obnova terénní infrastruktury	50
Zaparkuj a jdi dál	51
Zážitková trasa Kyrill v Horské smrčíně (Poledník)	51
Rozšíření služeb	51
Splouvání řeky Vltavy	51
Průvodci divočinou	52
Průvodci přírodou a krajinou Šumavy	52
Dostupná Šumava	53
Realizace projektu cyklostezky Gerlova Huť - Nová Hůrka - Prášily - Srní	53
Příprava projektové dokumentace pro cyklostezku Gerlova Huť - Nová Hůrka – Prášily – Srní; úsek IIB: Skelná – odbočení Vysoké Lávky	53
Spolupráce s obcí Borová Lada na projektu Pietní úprava prostoru bývalého kostela v Novém Světě	54
Dotace získané na projekty v roce 2010	54
Schválené žádosti o podporu projektu	54
Spolupráce s NNO	54
2) Spolupráce bez smluvního vztahu	55
Spolupráce s MěKS Vimperk – Léto pod Boubínem	56

3.4. Informační střediska a expozice	57
3.4.1. Středisko ekologické výchovy (SEV) Vimperk.....	57
Výukové programy EVVO	57
Kruh učitelů	58
Programy pro veřejnost organizované SEV Vimperk	59
3.4.2. IS a SEV Stožec	62
3.4.2. IS a SEV Kašperské Hory.....	65
3.4.4. OSTATNÍ.....	70
IC Nová Pec	70
IC Kabinet ochrany přírody - Prachárna Český Krumlov	70
IS Černé jezero	71
Výstava „Krajina a lidé Šumavy ve třech tisíciletích“	71
Výstava „Šumava“	71
Výstava „Naše národní parky - zelené mosty Evropy“	72
Youtube	72
Zajištění přepisů videotitulů na nosičích DVD pro informační střediska Správy.....	72
3.4.5. Muzeum Vimperk	72
3.4.6. Zámek Vimperk.....	73
4. Státní správa.....	75
4.1 Státní správa v ochraně přírody a krajiny.....	75
4.1.1. Ochrana dřevin	75
4.1.2. Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích.....	76
4.1.3. Územní plánování	76
4.1.4. Stavební činnost podle § 44 ZOPK	76
4.1.5. Výjimky z podmínek ochrany zvláště chráněných druhů	77
4.1.6. Výzkumná činnost.....	77
4.1.7. CITES	77

4.1.8. NATURA 2000	78
4.1.9. Stanoviska k pronájmu a převodu pozemků.....	78
4.1.10. Sankce.....	78
4.1.11. Ostatní	79
4.2. Státní správa na úseku ochrany zemědělského půdního fondu	80
4.2.1. Státní správa na úseku myslivosti.....	80
4.2.2. Státní správa na úseku rybářství	81
5. CHKO.....	82
5.1. Ochrana přírody – vyhlášené ZCHÚ, PPK.....	82
5.2. Monitoring – zadané studie, vlastní	82
5.3. Státní správa – rozhodnutí, stanoviska, odvolání.....	83
5.4. Terénní informační systém – PPK + přednášky	84
6 Personální statistika	88
7 Informační systémy	89
7.1. Schéma informačního systému Správy NP a CHKO Šumava.....	89
7.2. Datové a informační zdroje	89
7.3. Geografický informační systém	90
8 Ekonomický odbor	91
8.1. Hospodaření Správy v roce 2010	91
8.2. Dokončené investice	95

1. Základní údaje

1.1. Postavení a působnost Správy NP a CHKO Šumava

Správa NP a CHKO Šumava je příspěvkovou organizací, zřízenou Ministerstvem životního prostředí v roce 1991. Sídlo je ve Vimperku, ulice 1. máje 260.

Působnost Správy je dále zajišťována pracovišti:

- 19. Kašperské Hory, Sušická 399, 341 92
- 20. Sušice, Na Burince 339, 342 01
- 21. Horní Planá, Jiráskova 150, 382 26
- 22. Prášily 142, 342 01
- 23. Srní 58, 341 92
- 24. Modrava 90, 341 92
- 25. Borová Lada 1, 384 92
- 26. České Žleby 3,4, 384 51
- 27. Nová Pec 73, 384 62

Základním účelem příspěvkové organizace Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava (dále jen „příspěvková organizace“) je zabezpečení odborné a praktické péče o přírodní a krajinné prostředí na území Národního parku Šumava (dále jen „NP Šumava“) a Chráněné krajinné oblasti Šumava (dále jen „CHKO Šumava“), tvořících současně Biosférickou rezervaci Šumava, a na území ochranného pásma Národní přírodní památky Blanice mimo území CHKO Šumava a vojenského Újezdu Boletice, zajištění odborné, metodické, monitorovací, dokumentační, informační, znalecké a osvětové činnosti v oblasti ochrany přírody a krajiny, prostřednictvím Správy Národního parku Šumava a Správy Chráněné krajinné oblasti Šumava, které jsou vnitřními organizačními jednotkami. Příspěvková organizace zajišťuje výkon státní správy a další povinnosti v ochraně přírody a krajiny v rozsahu stanoveném zákonem.

Předměty činnosti jsou podrobně uvedeny ve zřizovací listině.

1.2. Poslání NP

Statut národního parku představuje nejvyšší stupeň ochrany přírody. Je to chráněné, velmi cenné území s plochami přírodních nebo přírodě blízkých stanovišť. Posláním národního parku je uchování a obnova přirozených ekosystémů a zamezení snižování biodiverzity. Jde zejména o ochranu a obnovu samořídících funkcí přírodních ekosystémů, ochranu fauny a flóry a zachování krajinného rázu.

Území národního parku je využíváno k vědeckému výzkumu a výchovným účelům a patří k vyhledávaným turistickým cílům. Veškeré využití národních parků je podřízeno zachování a zlepšení přírodních podmínek.

1.3. Poradní orgány – Rada Národního parku Šumava

Blanka Müllerová

Předseda: PhDr. Jan Stráský

V roce 2010 proběhla 4 jednání Rady NPŠ:

1. 2. 2010 s programem

1. Návštěvní Řád – přijmutí stanoviska Rady NPŠ k zákonem předepsaným variantám

26. 2. 2010 s programem

1. Vypořádání se s dodatečně zjištěnou neusnášeníschopností Rady 1.2. 2010 v souladu se skutečností, že dosud nikdy nebylo uznáno jiné než písemné zmocnění, předložené před jednáním Rady (PhDr. Jan Stráský)
2. Nový návrh Návštěvního řádu NP Šumava s platností od 1.5. 2010 (Ing. Tomáš Hlavatý)

11. 3. 2010 s programem

1. Nový Návštěvní řád NP Šumava (Ing. T. Hlavatý)
2. Různé (Ing. František Krejčí)

9. 6. 2010 – 11. 6. 2010 hlasování Rady NPŠ per rollam – Návštěvní řád NP Šumava

Bylo přijato opatření obecné povahy č. 2/2010, kterým se vydává Návštěvní řád NP Šumava s platností od 1.8. 2010 do 30.4. 2011.

29. 6. 2010 s programem

1. Zahájení, kontrola prezence, schválení programu, volba návrhové komise (Stráský).
2. Plán péče - rozborová část 2001-2010 (SNPŠ).

3. Návštěvní řád NP Šumava s platností od 1.5.2010 - stav a diskuse o výhledech (Ing. Tomáš Hlavatý).
4. Likvidace kůrovce v NPŠ - zpráva o kalamitním štábu (SNPŠ).
5. Složení Rady NPŠ (SNPŠ).
6. Návrh nového Jednacího řádu Rady NPŠ (Stráský).
7. Diplom Rady Evropy - zdůvodnění (SNPŠ).
8. Divoké srdce Šumavy - vysvětlení postupu na konferenci v Mexiku (SNPŠ).
9. Bezpečná Šumava - stav realizace, Luzenská cesta (SNPŠ).
10. Informace o palivovém dřevu pro zimní sezónu 2010-2011 - usnesení minulého jednání Rady (SNPŠ).
11. Usnesení a závěr (Stráský).

Činnost Výkonný výbor Rady Národního parku Šumava

Předseda: PhDr. Jan Stráský

Výkonný výbor se v roce 2010 sešel šestkrát. Složení členů se oproti loňskému roku nezměnilo.

Hlavní projednávaná témata:

Návštěvní řád NP Šumava

Plán péče

Likvidace kůrovce v NPŠ

Informace o palivovém dřevu

Návrh nového složení Rady a jejího jednacího řádu

Strategie rozvoje NP v ČR

Kulatý stůl

Dne 26.5. 2010 se konal za účasti paní ministryně Ing. Rut Bízkové tzv. kulatý stůl – rozšířené zasedání Rady NPŠ o zástupce nevládních ekologických organizací, hejtmanů Jihočeského a Západočeského kraje, MŽP, regionu a vědecké veřejnosti.

Program:

1. Zahájení Jednání u kulatého stolu, úvodní slovo paní ministryně
2. Návštěvní řád
3. Protikůrovcová likvidace (prezentace: Ing. Petr Kahuda)
4. Projekt Bezpečná Šumava (prezentace: Ing. Tomáš Fait)
5. Diskuze

2 Ochrana přírody

2.1. Ochrana přírody

Eva Zelenková

V roce 2010 se pracovníci sekce výzkumu a ochrany přírody podíleli na řešení řady odborných a výzkumných projektů, z nichž mnohé byly zahájeny již v letech předchozích. Pokračovaly tak například projekty zabývající se výzkumem velkých savců (rys, jelen, srnec) nebo ptáků (předměty ochrany Ptačí oblasti Šumava) nebo dlouhodobé sledování odtokových poměrů šumavských rašeliníšť. Byla zahájena spolupráce s Laboratořemi Povodí Vltavy st.p. na monitoringu kvality vody na vybraných profilech v NP. Také pokračovaly stěžejní projekty v územích ponechaných samovolnému vývoji Biomonitoring lesů a monitoring lýkožrouta smrkového. Na základě výzkumu prof. Zdeňka Landy z JČU České Budějovice byla pro ochranu lesa na vybraných lokalitách použita entomopatogenní houba *Beauveria bassiana*.

Ochrana přírody se nutně také zaměřuje na sledování vlivu návštěvnosti na citlivé druhy – proto pokračovaly průzkumy sledující vliv vodáctví na ekosystém Teplé Vltavy nebo v roce 2009 započatý monitoring návštěvnosti sledujících počty návštěvníků v oblasti nově otevřené turistické stezky Březník – Modrý sloup – Luzný.

Příprava nového plánu péče se potýkala s mnohými těžkostmi v oblasti komunikace a skončila žádostí o prodloužení platnosti stávajícího plánu péče. Bylo dohodnuto, že projednávání připraveného plánu péče bude pokračovat až po dohodnutí úpravy zonace NP. Posléze byla na MŽP ustanovena skupina připravující zákon o NP Šumava, který by měl nahradit v současné době platné Nařízení vlády o zřízení NP Šumava. V souvislosti s tím byl také aktualizován odborný návrh I. zóny NP.

Pracovníci sekce připravili a podali projekty s využitím zdrojů z OPŽP – pětiletý projekt s cílem zajistit péči o cenné lokality bezlesí a revitalizace Zvěřinského potoka a jsou připraveny další pro podání do vypisovaných výzev.

V průběhu roku 2010 se pracovníci sekce účastnili řady mezinárodních konferencí a odborných seminářů, kde prezentovali výsledky své práce a projekty realizované v NP Šumava. V říjnu proběhla konference „Aktuality šumavského výzkumu“, kterou každé tři roky organizují pracovníci sekce, v poslední době ve spolupráci s kolegy z Bavorského NP, a na kterém jsou prezentovány výsledky výzkumů probíhajících na Šumavě. Nosnými tématy této konference, které měly simultánní tlumočení česko – německé, bylo hodnocení ekonomického přínosu NP nebo bionomie lýkožrouta smrkového (Bavorsko), dále pak dlouhodobý monitoring šumavských jezer nebo využití entomopatogenních hub jako obranného prostředku proti kůrovci (Česká republika).

Série odborných sborníků vydávaných v rámci sekce výzkumu a ochrany přírody se rozrostla o publikace Historie lesů z okolí Srní a Prášil a Lokální rozvoj na Šumavě. Díky obětavé práci kolektivu autorů z řad odborníků dlouhodobě se zabývajících výzkumy v oblasti Šumavy (Hana Šantrůčková, Jaroslav Vrba a kol.) vznikla populárně naučná kniha „Co vyprávějí šumavské smrčiny“, která

zevrubně vysvětluje procesy odehrávající se v horských smrčínách jak při ponechání samovolnému vývoji, tak při tradičních lesnických postupech. Tato publikace a byla vydána ve spolupráci se Správou NP. V roce 2010 byla vydána další čísla vědeckého časopisu *Silva Gabreta*, který prezentuje aktuální výsledky výzkumu na Šumavě (v anglicky, německy nebo česky psaných příspěvcích). Současné novinky o šumavské přírodě byly také publikovány v populárně naučných článcích časopisu *Šumava* a dalších periodik.

Osvětová činnost pracovníků sekce výzkumu a ochrany přírody v roce 2010 zahrnovala desítky exkurzí a odborných doprovodů, přednášek a tematických promítání pro veřejnost. Na počátku roku proběhla série odborných přednášek na různá témata pro ostatní pracovníky Správy.

Pro rok 2011 zůstává klíčovým úkolem dokončení plánu péče a změna zonace. Samozřejmě budou pokračovat odborné projekty výzkumu a monitoringu. Připraveny jsou i další aktivity zaměřené na prezentaci výsledků šumavského výzkumu pracovníky sekce.

2.1.1. Ochrana rašelinišť

Iva Bufková

2.1.1.1. Program revitalizace šumavských mokřadů a rašelinišť

Součástí revitalizačního programu byly v roce 2010 tzv. **Dny pro rašeliniště**. Hlavním cílem těchto akcí bylo poskytnout návštěvníkům i místním obyvatelům Šumavy možnost bezprostředně se zúčastnit ochrany unikátních částí šumavské přírody a také se o nich leccos nového a zajímavého dozvědět.

V rámci Dnů pro rašeliniště byly prováděny řemeslně méně náročné, nicméně velmi potřebné práce, které doplňovaly a navazovaly na realizaci vlastních revitalizačních projektů. Většinou se jednalo o podporu zazemnění již zablokovaných rýh nebo o pomoc při nošení materiálu pro instalaci hrází do vzdálených a špatně přístupných oblastí. Pracovalo se pouze dopoledne, odpoledne se všichni zúčastnění vydali do zajímavých a nepříliš známých koutů šumavské přírody, kde nechyběla ani typická, člověkem nezničená rašeliniště či jiné pozoruhodné biotopy. Tyto exkurze byly s výkladem a byly zaměřeny nejen na rašeliniště, ale i na přírodu a její ochranu na Šumavě vůbec.

Během Dnů pro rašeliniště, které probíhaly od května do října letošního roku, se sešlo několik skupin zahrnujících místní obyvatele z Kašperských Hor a okolí, od Strakonice a také návštěvníky NPŠ z celé republiky. Pracovalo se na rašeliništích Schachtenfilz, Cikánské slatě, Nad Rybárnou a na Blatenské slati. Během Dnů pro rašeliniště byly úseky přehrazených odvodňovacích kanálů s vodou zasypávány

přírodním materiálem např. hatěmi z větví, drny nebo částmi kmenů z blízkých polomů. Mezi hrázemi se po vyplnění vždy nechal mělký sloupec vody pro zarůstání mokřadními rostlinami. Na hladinu vyplněných úseků byly pak vloženy trsy rašeliníků s ostřicemi, z nichž většina se uchytla a dobře rozrůstala, jak se ukázalo na konci letní sezóny.

2.1.1.2. Monitoring šumavských rašelinišť

V roce 2010 stejně jako v předchozích letech bylo Správou NP a CHKO Šumava sledováno celkem 9 rašeliništních komplexů, které se nacházejí v oblasti Modravských slatí a v kotlině Křemelné. Dlouhodobý monitoring těchto lokalit probíhá již od roku 2005, kdy byl zahájen výzkumný projekt VaV s názvem „Význam revitalizace odvodněných rašelinišť pro nápravu vodního režimu a zachování biodiverzity rašelinišť v šumavské krajině“ (SP2d1/113/07).

Řešený projekt je úzce provázán s realizací „Programu revitalizace odvodněných rašelinišť“ na území NP Šumava. Monitoring je zaměřen hlavně na studium degradačních změn na odvodněných rašeliništích, jejichž pochopení je nezbytné pro stanovení vhodných a účinných způsobů revitalizace. Dalším cílem projektu je studium reakce rašeliništních ekosystémů na prováděná revitalizační opatření a vyhodnocení úspěšnosti prováděných revitalizačních opatření. Projekt se zabývá také problematikou funkčních změn v krajině způsobených odvodněním a možnostmi nápravy. V letech 2005-2010 byl projekt financován z prostředků MŽP ČR

V rámci monitoringu bylo podrobně sledováno devět rašeliništních lokalit. Sledované lokality představují zpravidla ucelený rašeliništní komplex v podobě dílčího menšího subpovodí s převládajícím zastoupením rašelinných biotopů. Čtyři ze sledovaných lokalit (dvě odvodněné a dvě nenarušené) se nachází v centrální části šumavských plání v oblasti Modravských slatí. Tyto lokality jsou vždy tvořeny ombrotrofním svahovým vrchovištěm horského typu, které je obklopeno porosty rašelinných a podmáčených smrčín. Zbývajících pět lokalit je situováno v nižším stupni šumavských plání na svazích kotliny Křemelné. Jedna z těchto lokalit (Zhůří-vrchoviště) zahrnuje odvodněné horské vrchoviště obklopené porostem podmáčených smrčín a minerotrofními nelesními rašeliništi. Na zbývajících čtyřech lokalitách v kotlině Křemelné jsou zastoupena minerotrofní luční rašeliniště různého typu (odvodněná a neodvodněná). Přehled základních údajů o sledovaných lokalitách je uveden v Tab. 1. Monitoring lokalit v oblasti Křemelné byl zahájen v roce 2008 a do řešeného projektu byl zařazen především s cílem doplnit škálu sledovaných rašeliništních biotopů o minerotrofní luční rašeliniště.

Lokalita	Kód	Narušení	Celková rozloha (ha)	Rozloha vrchoviště (ha)	Nadmořská výška (m)	Zahájení monitoringu	Provedení revitalizace
Schachtenfilz	SCH	odvodněné	4,9	1,2	1140	2005	září – říjen 2008
Nad Rybárnou	R	odvodněné	6,1	0,3	1020	2005	červenec - srpen 2008
	B	neodvodněné	10,7	7	1250	2005	-
Šárecká slat'	SR	neodvodněné	18,3	13	1020	2008	-
Zhůří – vrchoviště	KI	odvodněné	3,4	0,7	930	2008	-
Zhůří - louky	KII	odvodněné	11,8	-	930	2008	-
Malý Bor	SP	neodvodněné	1,5	-	900	2008	-
Velký Bor I	VBI	neodvodněné	1,3	-	870	2008	-
Velký Bor II	VBII	neodvodněné	1,6	-	870	2008	-

Tabulka 1: Základní charakteristiky monitorovaných lokalit

Na vytypovaných lokalitách byl prováděn monitoring hlavních abiotických parametrů prostředí a vegetace. Z abiotických faktorů byly sledovány především hladina podzemní vody, hydrochemie podzemní i povrchové vody (pH, konduktivita, DOC, SO₄, NO₃, NH₄, PO₄, Ca, Mg, Al a celkové Fe) a základní chemické složení rašeliny, které jsou důležitým indikátorem dynamiky vodního režimu a intenzity rozkladných/degradačních procesů v rašelinném humolitu. Mikroklimatické poměry byly charakterizovány pomocí dat o teplotě a vlhkosti vzduchu a půdy v rozdílných úrovních nad a pod povrchem půdy. Dále byly sledovány a analyzovány srážkoodtokové poměry a chemismus povrchových vod na odtoku, především s ohledem na následné posouzení vlivu revitalizace na retenci vody v území a kvalitu povrchových vod na odtoku z revitalizovaných oblastí. Z biotických parametrů prostředí byly detailně analyzovány složení a struktura vegetace, která je důležitým indikátorem změn abiotických poměrů, které zpětně ovlivňují funkce i biodiverzitu daného ekosystému. Odvodněná rašeliniště byla monitorována 3 roky před revitalizačním zásahem a poté stejným způsobem po jeho provedení. Revitalizace dvou ze sledovaných lokalit (Schachtenfilz a Nad Rybárnou) byla provedena v roce 2008. Obě revitalizované lokality byly stejným způsobem monitorovány i po provedení revitalizace.

Analýzou dat z období před a po provedení revitalizace odvodněných rašelinišť byly získány cenné údaje o reakci rašeliništních ekosystémů na provedená opatření. Změny abiotických parametrů prostředí po revitalizaci přitom mohou být na různých typech rašelinišť odlišné v závislosti na konkrétních podmínkách prostředí i dalších synchronně působících vlivů.

U dvou odvodněných rašeliništních lokalit sledovaných v rámci projektu byly zaznamenány částečné rozdíly v reakci na provedená opatření. V komplexu Schachtenfilz zahrnujícím otevřené vrchoviště a porosty rašelinných a podmáčených smrčín se efekt revitalizace pozitivně projevil zvýšením hladiny podzemní vody a snížením jejího kolísání zejména v částech vrchoviště nejvíce ovlivněných odvodněním a v podmáčených smrkových porostech. Výrazný efekt v lesních porostech na této lokalitě byl zřejmě zčásti způsoben i synchronně probíhajícími změnami ve stromovém patře způsobenými přemnožením kůrovce po orkánu Kyril. Na převážně lesnatém rašelinném komplexu Nad Rybárnou byl efekt revitalizace na vodní režim (režim hladiny podzemní vody) v prvních dvou letech po zásahu méně výrazný (lesní porosty).

Jedním z cílů projektu bylo také vyhodnotit možné změny po revitalizaci odvodněných rašelinišť ve vztahu ke kvalitě povrchových vod. Sledováním hydrochemických parametrů prostředí byly zjištěny následující změny: na obou sledovaných lokalitách došlo k mírnému bezprostřednímu zvýšení koncentrace PO₄ a k přechodnému zvýšení elektrické konduktivity v povrchových vodách na odtoku z revitalizovaných povodí. Zaznamenány byly rovněž zvýšené koncentrace celkového Al a Fe, druhým rokem po provedení zásahu však obě hodnoty vykazují klesající trendy. Na lesnatém typu rašelinného komplexu byl po revitalizaci zaznamenán výrazný pokles hodnot pH na odtoku z povodí, mírný pokles koncentrace SO₄ a mírný vzestup koncentrace DOC.

V rámci projektu byly dále analyzovány odtokové poměry ze sledovaných povodí. Bezprostředně po revitalizaci a v prvním roce po zásahu byly na odtoku z lesnatého rašeliništního komplexu zjištěny disproporce mezi kumulativními srážkami a odtoky ve smyslu zmírnění odtokové křivky. V druhém roce po zásahu nebyly již tyto disproporce zaznamenány.

V souvislosti s výše uvedenými charakteristikami je nutné zdůraznit, že ve všech případech popisují bezprostřední reakci ekosystému na revitalizační zásahy, přičemž dlouhodobé trendy změn mohou být odlišné jak ukazují četné podobně zaměřené studie ze zahraničí. Pro zjištění a pochopení dlouhodobých trendů ve vývoji rašeliništních ekosystémů po revitalizaci je proto nezbytný mnohaletý monitoring zaměřený na sledování klíčových indikačních parametrů prostředí. Výsledky získané řešením projektu byly publikovány jako samostatná kapitola Bufková I., Stíbal F., Mikulášková E. (2010): *Restoration of drained mires in the Šumava National Park, Czech Republic* v knize Eiseltová M. (ed.): *Restoration of Lakes, Streams, Floodplains, and Bogs in Europe: principles and case studies*. Springer Verlag, 331-354.

2.1.2. Reintrodukce puštíka bělavého

Tomáš Lorenc

V rámci projektu Reintrodukce puštíka bělavého (*Strix uralensis*) probíhajícího na území Šumavy od roku 1995, který má za cíl obnovit původní vyhynulou populaci této vzácné sovy na Šumavě, byla vypuštěna do volné přírody 4 mláďata z umělého chovu. Mláďatům byly fixovány vysílačky, které jsou následně sledovány pomocí radiotelemetrie. Telemetrický výzkum poskytuje informace o úspěšnosti přežívání, prostorové distribuci, disperzi, výběru biotopů a příp. dalších parametrů mladých sov.

Z volné přírody bylo letos opět potvrzeno několik úspěšných vyhnízdění puštíka bělavého, jehož populace pocházející z vypuštěných jedinců z Reintrodukčního projektu, se zde úspěšně rozmnožuje.

Z členy ČSOP ZO Plzeňsko byla také provedena kontrola sovích budek, které byly vyvěšeny v rámci zvyšování hnízdních příležitostí pro tento druh od začátku projektu. Staré či poškozené budky byly opraveny, popř. vyměněny za nové. Z obsazených budek byl vybrán hnízdní materiál pro studium potravy puštíka bělavého.

Také ve spolupráci z ČSOP ZO byla provedena v rámci projektu Zvyšování hnízdních možností sokola stěhovavého úprava hnízdních lokalit na historických i potencionálních hnízdištích. Úprava hnízdních lokalit sokola stěhovavého spočívá v zabezpečení a zatraktivnění hnízdních ploch stávajících nebo potencionálních, což značně zvyšuje úspěšnost vyhnízdění tohoto vzácného druhu.

2.1.3. Klonový archiv jedle bělokoré

Daniel Černý

V roce 2010 byly dokončeny zalesňovací práce na klonových archívech jedle bělokoré na Starém Srní a Filipově Huti. Zasázeno bylo dalších 800ks roubovanců jedle bělokoré. Celkem je „v zemi“ 1500 roubovanců jedle. Dalších 2 00ks je zazimováno ve školce „Za kostelem“ na Srní a ty budou použity na vylepšování za uhynulé roubovance. Roubovanci jsou chráněny proti zajícům individuálními oplůtky.

V roce 2011 bude zjištěn stav živin v půdě na základě půdních rozborů a v případě absence živin, bude stav živin doplněn formou přihnojení. Klonové archívy pro jedli na území NP Šumava jsou v rámci naší republiky výjimkou a je možno říci, že oba klonové archívy Staré Srní a Filipova Huť jsou prvními svého druhu. V současné době v tomto trendu pokračují Vojenské lesy a statky, s.p.

Klonové archívy a semenné sady jsou jednou z možností zachování či posílení genových zdrojů lesních dřevin.

2.1.4. Činnosti realizované na základě Příkazu 10

Miroslav Černý, Aleš Kučera, Daniel Černý

V roce 2010 byla část pracovníků oddělení ekologie lesa zaměstnána vypracováváním protokolů. Nutnost vypracovávat protokoly vyplývala z textu Příkazu 10 (dále „Příkaz“).

V Příkazu je přímo uvedeno ve stati vztahující se k území s nerušeným průběhem přírodních procesů:

„Ve výjimečných případech (např. maloplošné fragmenty I. zón nacházející se v blízkosti hranic cizích vlastníků, atd.) se připouští využití i jiných prostředků integrované ochrany lesa ve vztahu k lýkožroutu smrkovému, než které jsou doporučeny v interpretační příručce pro výše uvedená území s nerušeným průběhem procesů. V těchto případech, na základě žádosti vedoucího příslušného územního pracoviště adresované vedoucímu sekce péče o ekosystémy NP a vedoucímu odboru ekologie lesa, budou rozsah a podmínky zásahu stanoveny protokolem obsahujícím odůvodnění. Protokol vypracovává pracovník odboru ekologie lesa a odsouhlasují ho vedoucí příslušného územního pracoviště, vedoucí odboru ekologie lesa, vedoucí sekce Správa NP Šumava, vedoucí sekce péče o ekosystémy národního parku a ředitel Správy NP a CHKO Šumava.“

Zjednodušeně řečeno - v některých částech území převážně ponechaného samovolnému vývoji mohlo, na základě vypracovaného a schváleného protokolu, jednorázově docházet například ke kácení a následnému odkornění lýkožroutem smrkovým napadených stromů. Celkem bylo v roce 2010 vypracováno 107 protokolů.

Nad smyslem této činnosti je možné dlouze polemizovat, protože při opakování žádosti pro určitou část lesa již nemůžeme hovořit o výjimce potvrzující pravidlo nezasahování. Je třeba zdůraznit, že tyto činnosti nejsou dokladem o dlouhodobě udržitelné koncepci. V žádném případě nešlo o aktivitu vyvolanou pracovníky Sekce výzkumu a ochrany přírody a po utrpené zkušenosti všem účastníkům procesu schvalovacích protokolů musí být jasné, že takto se situace řešit nedá.

Z uvedeného vyplývá fakt, že uvádět jakákoli čísla ohledně plochy území ponechaného samovolnému vývoji „v bezzásahovém“ režimu v roce 2010 pro území národního parku bylo zavádějící. Situace v této problematice se mohla doslova den ode dne měnit a teoreticky kdekoli mohlo dojít k tomu, že bude proveden zásah.

2.1.5. Obnova a změny LHP

Aleš Kučera, Miloš Fiala

V roce 2010 byl dokončen tiskem náležitostí LHP (HK, porostní mapy TVL a další) a následně schválen OSSL lesní hospodářský plán (LHP) pro lesní hospodářský celek (LHC) ÚP Borová Lada. Vzhledem k reorganizaci územního uspořádání Správy NP z října roku 2006 (zrušení lesních správ a vytvoření územních pracovišť) vznikl tento LHC přiřazením k původnímu LHC Borová Lada dle současné příslušnosti k územnímu pracovišti i části původního LHC Kvilda a části původního LHC Strážný.

Rozloha tohoto nového LHC je 7 945 ha, z toho je 7 610 ha porostní půdy. V celkové výměře jsou zahrnuty lesní pozemky, pronajaté od obce Kvilda (75 ha) a lesní pozemky obce Borová Lada (1 ha). Nový LHP má platnost od 1.1. 2010 do 31.12. 2019 a stanoveno závazné ustanovení LHP -maximální celkovou výši těžby 156 600 m³.

V roce 2010 bylo započato s realizací projektu Tvorba lesního hospodářského plánu pro LHC ÚP Stožec metodou pro nepravidelně až bohatě strukturované lesy na podkladě provozní statistické inventarizace lesů. Projekt bude dokončen počátkem roku 2012 předložením k schválení LHP orgánem státní správy lesů – Ministerstvu životního prostředí ČR.

Na projektu se podílejí pracovníci Oddělení ekologie lesa, Odboru informatiky a GIS, dále pracovníci Sekce Péče o ekosystémy NP. Jako subdodavatelé služeb byly osloveni tři externí subjekty: Ústav pro výzkum lesních ekosystémů – IFER, s.r.o. – zajišťuje sběr dat na inventarizačních plochách a jejich statistické zpracování, dále Ing. Jiří Zahradníček, který zajišťuje část mapovacích a popisových prací v rozsahu 1 000 ha, a firma Topol Pro poskytující SW pro zpracování dat - TAX. Uvedené činnosti jsou řešeny formou subdodávky na základě smluv o dílo.

Zájmovým územím projektu je lesní hospodářský celek totožný s hranicemi Územního pracoviště Stožec pro které je LHP zpracováván.

Popisové práce byly zahájeny v druhé polovině měsíce dubna 2010 a budou probíhat i v roce 2011. Převážná část popisových prací cca 7 360 ha bude provedena pracovníky Odboru ekologie lesa. Na celé ploše kromě vytvoření nové mapy TVL bude prováděna revize typologických vrstev, revize NATURY 2000 na porostní skupiny, zpřesnění managementových režimů a stanoveny stupně přirozenosti (pro plán péče). V rámci obnovy LHP pro LHC ÚP Stožec se provádí i aktualizace a kompletace taxačních dat s vazbou na porostní skupinu případně etáž.

Přípravu pro venkovní práce (vrstvy GIS, ortofotomapy) zejména tisky pracovních map, digitalizace zpracovaných pracovních map, sehrání a kontrolu grafických vrstev, včetně výtisků mapových děl zajišťují pracovníci oddělení GIS.

Významnou částí tvorby LHP je šetření a statistické zpracování dat, které zajišťuje firma IFER, s.r.o. pod vedením Ing. Martina Černého. Metodika provozní statistické inventarizace je podrobněji popsána v publikaci „Metodika tvorby lesních hospodářských plánů na podkladě provozní inventarizace“, kterou zpracoval IFER s.r.o. a v roce 2004 vydalo Ministerstvo životního prostředí. I tato metodika byla průběžně upravována dle aktuálních požadavků a specifik daného LHC. Území LHC Stožec je pokryto znáhodněnou sítí inventarizačních ploch 250 x 250 m, vlastní šetření na plochách se provádí pomocí soustavy Field Map. Základním výběrovým souborem, pro něj jsou vyhodnocována data, je typ vývoje lesa - TVL. Takto přesně zjištěná data jsou použita pro zjištění celkové zásoby za TVL s chybou do 10% (za LHC do 5%) a budou po dokončení šetření na celém území podkladem pro výpočet etátu a odvození závazného ustanovení LHP – maximální celkové výše těžby pro dané LHC.

V roce 2010 byly podány žádosti orgánu SSL (MŽP ČR) na tři změny LHP, a to k úpravě závazného ustanovení maximální celkové výše těžby. Důvodem žádostí o změny LHP byly vysoké nahodilé těžby, vyvolané gradací kůrovce. MŽP stanovilo v souladu s našimi žádostmi nové výše závazného ustanovení – maximální celkové výše těžby, a to:

Pro LHC Železná Ruda	350 tis.m ³
Pro LHC Prášily – ÚP Prášily	135 tis.m ³
Pro LHC Modrava	184 tis.m ³

2.1.5.1. Výsledky a výstupy projektů: Obnova LHP metodou provozní inventarizace

Martin Starý, Aleš Kučera, Jaroslav Škoda, Miloslav Pešek

Tento příspěvek navazuje a doplňuje příspěvek Obnova LHP, monitoring lesních ekosystémů (Ing. Miloš Fiala, Ing. Aleš Kučera)

Výsledky Provozní inventarizace lesů byly v roce 2010 průběžně prezentovány na následujících konferencích formou přednášek, posterů a článků ve sborníku:

Kučera A., Starý M. 2010: Provozní statistická inventarizace lesů NP Šumava. Lesník 21.

století, monitoring lesa na Šumavě – historie a současnost (prezentace, příspěvek ve sborníku), který proběhl v Kašperských Horách

Kučera A., Starý M. 2010: Provozní statistická inventarizace lesů NP Šumava. Využití

výzkumu a monitoringu pro ochranný management (prezentace, příspěvek ve sborníku). Konference se uskutečnila v Olomouci.

Kučera A., Starý M. 2010: Operational statistical forest inventory in Šumava NP. Aktuality

šumavského výzkumu IV. (poster, příspěvek ve sborníku).

V roce 2010 bylo pracovníky taxační skupiny započato terénní šetření v rámci obnovy LHP pro LHC ÚP Stožec. Terénní práce byly do konce roku 2010 realizovány zhruba na 60 % území, z důvodů dynamických změn lesních ekosystémů v souvislosti s asanacemi kůrovcových stromů, bude však nutné v roce 2011 již zmapované území zpětně revidovat a změny zpracovat

2.1.6. Biomonitoring území ponechaného samovolnému vývoji

Pavla Čížková

Charakteristika a časový rámec projektu

Biomonitoring lesních ekosystému NP Šumava je dlouhodobý projekt monitoringu lesa v NP Šumava na území ponechaném samovolnému vývoji. Pilotní verze projektu byla zahájena v roce 2008, kdy bylo změřeno 130 ploch v habitatu 9410 Acidofilní smrčiny (dle soustavy Natura 2000). V roce 2009 bylo zahájeno měření s použitím finální verze metodiky sběru dat. V roce 2009 bylo změřeno 151 monitoračních ploch a v roce 2010 155 monitoračních ploch. Finální počet monitoračních ploch je závislý na výměře území ponechaného samovolnému vývoji.

HW vybavení

- terénní počítač HammerHead
- elektronický dálkoměr ForestPro
- elektronický kompas MapStar
- výškoměr Vertex IV
- GPS SXBlue II

SW vybavení

- Field Map Data Collector (Ifer – Monitoring and Mapping Solutions, Ltd.)

Metodika sběru dat

Na území byla položena síť s krokem 353,55 m. Na průsečících této sítě jsou zakládány trvalé monitorační s výměrou 500 m² a poloměrem 12,62 m. Středy monitoračních ploch jsou fixovány geodetickými mezníky.

Na každé ploše jsou zaznamenány pozice a vlastnosti živých stromů, souší, pahýlů souší, pařezů a ležícího mrtvého dřeva. Dále je hodnocena obnova dřevin a pořízen fytocenologický zápis.

Výsledky

Zpráva s výsledky je předávána s roční periodicitou vedoucímu oddělení ekologie lesa. Termín pro odevzdání závěrečné zprávy byl určen na konec února následujícího roku .

Výsledky jsou průběžně prezentovány na konferencích a seminářích a formou odborných a populárně naučných článků (následuje souhrn prezentací za rok 2010):

Čížková P. 2010:

Biomonitoring lesních ekosystémů v NP Šumava. Lesnická práce.

Hubený P., Čížková P. 2010:

Šumavské lesy. Neviditelný pes.

Čížková P. 2010:

Biomonitoring. Lesník 21. století – prezentace, příspěvek do sborníku.

Čížková P. 2010:

Biomonitoring. Přednášky interního vzdělávání (prezentace).

Čížková P. 2010:

Biomonitoring. Využití výzkumu a monitoringu pro ochránářský management – Olomouc (prezentace, poster, příspěvek do sborníku).

Čížková P. 2010:

Biomonitoring. Tisková konference Kvilda (prezentace).

Čížková P. 2010:

Biomonitoring. Aktuality šumavského výzkumu (prezentace, příspěvek do sborníku).

Čížková P., Svoboda M., Bače R., Zenáhlíková J. 2010.

Přirozená obnova horských smrčín. Seminář JČU České Budějovice (prezentace).

2.1.7. Ornitologie

Tomáš Lorenc

V roce 2010 byl dle tříletého cyklu Plánu monitoringu předmětů ochrany Ptačí oblasti Šumava proveden monitoring populace tetřeva hlušce (*Tetrao urogallus*) v lokalitě Poledník, Jezerní hřbet a Luzenské údolí. Každoroční monitoring tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) byl proveden na celém území NP a CHKO Šumava. Kontrola známých a nových hnízd čápa černého (*Ciconia nigra*) byla

provedena nejen v rozsahu Ptačí oblasti Šumava, ale i na historických lokalitách v podhůří Šumavy. Se spolupracovníky z České společnosti ornitologické (ČSO) byl dále proveden monitoring šplhavců, tj. monitoring datlíka tříprstého (*Picoides tridactylus*), datla černého (*Dryocopus martius*), strakapouda bělohřbetého (*Dendrocopos leucotos*), a monitoring jeřábka lesního (*Bonasa bonasia*) v modelových lokalitách PO Šumava.

ČSO dále na smlouvu provedla jednoletý ornitologický monitoring ptačích společenstev lokality Poledník.

Se spolupracovníky z Českého svazu ochránců přírody ZO Plzeňsko byl proveden monitoring a úspěšnost hnízdění šumavské populace sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*) na všech historických i nových hnízdních lokalitách.

2.1.8. Telemetrický projekt

Pavel Šustr

Telemetrický projekt, sledující na Šumavě rysy, jeleny, srnce a losy pokračoval šestým rokem. Většina projektu byla hrazena z grantu EU Cíl 3, který pokrývá naše náklady v letech 2009 - 2011.

V tomto roce nosilo telemetrický obojek 18 jedinců jelena lesního a 25 jedinců srnce obecného, 5 jedinců rysa ostrovida. Značení jedinců losa evropského nebylo v tomto roce úspěšné, přestože byl v březnu použit pro vyhledání losa vrtulník – los byl nalezen, nasazení obojku však nebylo provedeno.

Ve spolupráci s odborem GIS byly připraveny detailní mapy prostředí (landuse), které jsou využívány pro analýzu využití prostředí, na této analýze spolupracujeme s dalšími subjekty.

Pro projekt pracuje i řada studentů nejen z České republiky, ale i ze zahraničí

Projekt byl prezentován řadou popularizačních přednášek (desítky), rozhovory v rozhlasu (např. Český rozhlas, Radio Orlík, Radio Leonardo) a TV, dále na vědeckých konferencích (5) a ve vědeckých a popularizačních článcích (publikovány 3 vědecké a 3 popularizační články). Spolupracovali jsme celý rok na natáčení filmu pro německé TV o NP Šumava (dokončen v prosinci 2010).

2.1.9. Aktuality šumavského výzkumu IV

Martin Stary

2.1.9.1. Mezinárodní konference

Ve dnech 19. a 20.10. 2010 se v obci Srní uskutečnila v pořadí již čtvrtá konference prezentující poslední vědecké poznatky z oblasti NP Šumava a NP Bavorský les. Konference byla organizována společně správami obou národních parků. Za Správu NP a CHKO Šumava již tradičně převzala

odpovědnost za organizaci konference Sekce výzkumu a ochrany přírody. Celkem 26 přednášek přilákalo více než 120 účastníků z Čech, Bavorska a Rakouska.

Hlavní témata konference

Konference byla zahájena přednáškami pozvaných hostů z Německa a České republiky. První přednášku, která se týkala přínosu existence Národního parku Bavorský les pro socio-ekonomický rozvoj regionu, přednesl Marius Mayer z Univerzity ve Würzburgu. Provedený detailní výzkum ukázal, že z více než 750.000 návštěvníků národního parku necelá polovina (46 %) navštívila region primárně kvůli existenci národního parku. Celkový ekonomický přínos pro region NP je více než 13,5 milionu EUR za rok (cca. 340 milionů korun), což významně převyšuje náklady na zřízení a provoz této instituce.

Druhým přednášejícím byl docent Jiří Kopáček z Hydrobiologického ústavu (Biologické centrum AV v Č. Budějovicích), jehož přednáška shrnovala poznatky dlouhodobého výzkumu ledovcových jezer na Šumavě, v Bavorském lese.

Třetím pozvaným hostem byl profesor Reinhard Schopf z Technické univerzity v Mnichově. Jeho přednáška byla tématicky zaměřena na letové schopnosti, hibernaci a šíření lýkožrouta smrkového.

Poslední přednášku v bloku zvaných hostů přednesl profesor Zdeněk Landa ze Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Hovořil na téma využití entomopatogenních hub jako opatření v boji proti lýkožroutu smrkovému.

Terénní část konference

Součástí prvního dne konference byly též odborné exkurze týkající se revitalizace rašelinišť, výzkumu a managementu velkých savců, monitoringu a managementu lesa. Po návratu z exkurzí následovala diskuze nad prezentovanými postery z výzkumných projektů na území NP Šumava a Bavorský les, která pokračovala do pozdních večerních hodin. Představeno bylo více než 50 posterů napříč vědními obory.

Tématické okruhy

Druhý den konference bylo představeno 22 anglicky přednesených příspěvků. Přednášky byly tématicky rozděleny do čtyřech sekcí:

Rašeliniště a mokřadní ekosystémy
Lesní ekosystémy
Velcí savci
Ostatní výzkum

Společné závěry

Na závěr konference byly předneseny následující společné závěry :

1. Je nezpochybnitelnou skutečností, že národní parky jsou pro vědu nepostradatelnou studnicí informací, které jsou nezbytné k zajištění zodpovědné péče o území národních parků. Tato poznání jsou však též využitelná i v jiných hospodářsky využívaných územích.
2. Komplexní ekosystémový výzkum je nezbytným nástrojem ke zkoumání všech složek přírodního prostředí. V koncepci výzkumu NP Šumava je vhodné věnovat větší pozornost socio-ekonomickým otázkám.
3. Pro zachycení dlouhodobých trendů a zodpovědné vysvětlení přírodních a sociálních změn je nutné zajistit dlouhodobý výzkum a monitoring ve společném přeshraničním prostoru. Tyto cíle je nejvhodnější naplňovat v rámci společné česko-bavorské platformy dlouhodobého výzkumu (LTSER platforma). Zároveň je potřeba neustále hledat finanční i personální zajištění alespoň základních projektů dlouhodobého výzkumu.
4. Aktuální výsledky výzkumu je potřeba více využívat pro praktickou péči o území národních parků a zohledňovat je při dlouhodobém strategickém plánování.

Je též nezbytné aktuální výsledky výzkumu popularizovat a zpřístupnit odborné i laické veřejnosti.

2.2. Ochrana a management lesních ekosystémů

2.2.1. Ochrana lesa

V roce 2010 pokračovala gradace lýkožrouta smrkového, s jejíž likvidací byla spojena většina práce lesního personálu Správy NP a CHKO Šumava. Pozornost však byla věnována i dalším aspektům ochrany lesa, jako je ochrana před negativním působením spárkaté zvěře či hlodavců. Dlouhodobá ochrana zejména zvěří ohrožených listnáčů a jedle je jedním ze základních předpokladů pro úspěch při postupné přeměně druhové skladby lesních porostů.

2.2.1.1. Ochrana před zvěří

Rozsah ochrany výsadeb (ale i přirozeného zmlazení) proti působení zvěře souvisí s velikostí populace srnčí a jelení zvěře, před kterou se žádoucí a podporované ohrožené dřeviny chrání. Výše této populace je otázkou managementu zvěře v daném území – viz příslušná kapitola této ročenky. Velký vliv na vývoj škod zvěří má řada dalších proměnlivých faktorů - kromě jiného také potravní

nabídka, výše sněhové pokrývky v zimním období, stres zvěře či množství vysazených, zvěří ohrožených dřevin. Chráněny jsou zejména jedle, buk, javor nebo jeřáb. V tomto roce bylo postaveno zhruba dvojnásobné množství oplocenek, než v roce minulém. Důvodem je zejména nutná ochrana výsadeb na kalamitních plochách.

Ochrana lesa proti působení zvěře byla provedena v tomto rozsahu:

individuální ochrany	- 8 886 ks
letní a zimní okus (rep.)	- 1 212 ha
stavba oplocenek	- 51,82 ha; 35,42 km
ochrana proti loupání	- 4,40 ha

2.2.1.2. Ochrana před buřením

Celková plocha ochrany kultur proti buření činí 322,05 ha. Práce byly provedeny ve větším rozsahu než v roce předchozím. Realizována byla ochrana na ploše o zhruba polovinu větší, což souvisí s narůstajícím množstvím ploch vyžadujících ochranu vysazených či nalétnutých stromků před buřením.

2.2.1.3. Ochrana před klikorohem

Vliv klikoroha borového na nově založené kultury byl minimální, podobně jako v letech předchozích. V tomto roce nebylo nutné realizovat žádné opatření proti jeho působení.

2.2.1.4. Ochrana před hlodavci

Tlak hlodavců na lesní porosty se nejvíce projevuje v kulturách (méně často i na přirozeném zmlazení) buku, javoru, jeřábu či jedle. Výše populace jednotlivých druhů hlodavců se periodicky mění. K největším škodám pravidelně dochází během zimního období a na jaře pod sněhovou pokrývkou. Celková plocha ošetřená proti hlodavcům byla 119,63 ha, což byl ve srovnání s rokem předchozím zhruba dvojnásobek. Zvýšená potřeba ochrany souvisí zejména s výsadbami realizovanými v předchozím období na kalamitních plochách.

2.2.1.5. Ochrana před kůrovci

Rok 2010 přinesl očekávanou gradaci populace lýkožrouta smrkového v mnoha částech NP Šumava. Nahodilé kůrovcové těžby překonaly svou výší historický rekord z předchozího roku. I díky práci lesního personálu a vývoji počasí však nedošlo k násobnému navýšení počtu napadených stromů jako v roce předchozím – kůrovcové těžby meziročně vzrostly o necelých 16 %.

Hlavním důvodem populačního nárůstu kůrovců – téměř výhradně lýkožrouta smrkového - byl podobně jako v roce minulém jejich rozvoj v lokalitách se samovolným vývojem a následný přelet tohoto podkorního hmyzu do lesních porostů se zásahem.

Aby bylo další šíření kůrovců pokud možno co nejvíce omezeno, byla realizována celá řada opatření v ochraně lesa. Na základě vyhodnocení celkové situace a díky zvyšujícímu se tlaku lýkožroutů bylo opět požádáno o výjimku pro umožnění chemické asanace dřevní hmoty. Chemická asanace se následně uskutečnila pouze v nejnutnějších případech v souladu s vydanou výjimkou – výjimka byla v drtivé většině případů prakticky využita pouze na přípravu obranných protikůrovcových zařízení. V rámci aktuálního výzkumného projektu byla rovněž realizována aplikace entomopatogenních přípravků na vhodných lokalitách s množstvím ponechávaných napadených stromů.

Obranná zařízení proti lýkožroutu smrkovému byla v rámci nastavených managementových limitů realizována v maximálních počtech na lokalitách zásahových lesních porostů jako součást plánu integrované ochrany lesa proti postupující kůrovcové gradaci. Těžištěm obranných opatření je však (kalamitní situaci nevyjímaje) včasná identifikace a zpracování kůrovcem napadených stromů v zásahových částech NP. S ohledem na vysoké požadavky na ekologizaci procesu zpracování napadených stromů byl velký podíl kůrovcové dřevní hmoty asanován na místě těžby odkorněním.

Opatření provedená v ochraně lesa proti kůrovcům v roce 2010 byla následující:

II. zóny

kácení napadených stromů – 334 786 m³

lapáky - 9 776 ks

lapáky dovezené - 3 765 m³

trojnožky - 1 431 ks

lapače lýk.smrk. - 13 400 ks

odkornění stoj. stromů - 151 ks

I.zóny

kácení nap. stromů - 7 161 m³

asanace vývrátů a zl. - 104 m³

lapáky dovezené - 42 m³

lapače lýk. smrk. - 3 ks (monitoring, k tomu samplery VaV)

odkornění stoj. stromů - 1 128 ks

Asanace kůrovcového dříví celkem:

odkorněním na „P“ - 237 946 m³ (včetně I. zóny)

chemicky na „P“ - 62 m³

chemicky na „OM“ - 252 m³

Aplikace entomopatogenů: 14 000 l ve vodní suspenzi a 3 522 kg v práškové formě – vše pouze v rámci výzkumného projektu.

2.2.2. Obnova lesa

Adam Jirsa

V roce 2010 proběhla v lesích Správy NP a CHKO Šumava obnova na 405,03 ha plochy. Z toho bylo 192,22 ha vykázané přirozené obnovy a provedeno 212,24 ha obnovy umělé. Sije do

porostů byla provedena a evidována na ploše 0,57 ha.

Umělá obnova podle jednotlivých dřevin byla následující :

OBNOVA POROSTŮ ZALESNĚNÍM - SADBA dle dřevin					
	Celkem			FW - velkoobjemy	
dřevina	ha	%	tis.ks	ha	tis.ks
Smrk ztepilý	11,84	5,6	22,81		
Jedle bělokorá	36,73	17,3	98,02	7,78	3 947
Borovice lesní	14,29	6,7	15,39	12,70	6 341
Buk lesní	99,31	46,8	458,96	8,41	4 200
Javor klen	14,19	6,7	15,37	11,52	4 700
Jeřáb ptačí	35,52	16,7	83,84	10,78	5 390
Keře - Lýkovec	0,36	0,2	0,30	0,27	116
OBNOVA POROSTŮ ZALESNĚNÍM - SÍJE dle dřevin v kg					
Bříza 10 kg					

V roce 2010 pokračovala obnova lesa na plochách ovlivněných orkánem Kyrill a zejména následnou kůrovcovou těžbou. Byl zahájen projekt z Operačního programu životního prostředí s názvem „Stabilizace lesů“, který je mimo jiné zaměřen na změnu dřevinné skladby. Výsadba byla tentokrát více zaměřena na první zalesnění holiny a to 152,61 ha, podsadeb pod porosty bylo provedeno 50,83 ha redukované plochy. Vylepšování proběhlo na ploše 2,44 ha, chybějící dřeviny byly doplněny na 6,36 ha. Síje semen břízy bylo využito na kalamitní holiny.

Pro podsadby byly vybírány plochy , kde není nebo je velmi malé zastoupení žádoucích dřevin (zejména jedle, buku a ostatních listnáčů) a kde nehrozilo poškození výsadeb zpracováváním kůrovcových ohnisek.

Procentické zastoupení jednotlivých druhů dřevin v umělé obnově za rok 2010 je v souladu se záměrem změny dřevinné skladby v lesích NP Šumava. Podíl listnatých dřevin na umělé obnově se zvýšil na 70,4 %, podíl jedle k celkovému zalesnění se tím snížil a činil 17,3 %.

Sazenice použité pro obnovu lesa Správou NP a CHKO Šumava nebyly jen z vlastních zdrojů, nedostatek buku a jedle byl pokryt nákupem sazenic v celkovém množství 350 tisíc kusů. Podíl krytokořenného sadebního materiálu na ploše umělé výsadby činil 62,5 %, podíl prostokořenných sazenic obsáhl pak 37,5 % plochy. Z toho poloodrostky v patentovaných obalech Správy NP a CHKO Šumava bylo zalesněno 24,2 % z celkové vykázané plochy umělé výsadby. V roce 2010 bylo k umělé obnově využito ve větší míře sazenic vyzvednutých z náletů. Buku lesního 78 345 ks na plochu 15,62 ha a jeřábu ptačího 55 955 ks na plochu 17,31 ha. Podíl plochy obnovené sazenicemi z náletu činil 15,5 % z celkové plochy umělé výsadby.

2.2.2.1. Lesní školkařství

Produkce sadebního materiálu v lesních školkách

Lesní školkařství je nejen v posledních letech jedním z klíčových oborů lesnické činnosti v NPŠ. Sazenice jsou zapotřebí k zajištění umělé obnovy lesních porostů a k postupné dlouhodobé změně ekologicky nevhodné druhové skladby na některých lokalitách. Větší část sazenic pro potřeby lesních porostů v NP Šumava se pěstuje ve vlastních lesních školkách. S ohledem na vyšší požadavky na sazenice vyplývající z aktuální potřeby lesních ekosystémů je produkce sazenic ve vlastních lesních školkách nestavena na maximum – i přesto se část potřebného sadebního materiálu musí nakupovat. Důraz je kladen na zajištění kvalitního, geneticky i stanovištně vhodného sadebního materiálu žádoucích, v minulosti zčásti opomíjených dřevin, jako je jedle či buk. V lesních školkách NP se pěstuje rovněž smrk, borovice, javor klen, tis červený a v neposlední řadě také dřeviny přípravné jako jeřáb ptačí či bříza pýřitá.

Počet sazenic vyexpedovaných v roce 2010 z lesních školek NPŠ dle druhů sazenic a jednotlivých dřevin je uveden v následující tabulce (v tis. ks):

Dřevina	s. prostokořenné	s. krytokořenné	poloodrostky	celkem
smrk ztepilý	8,51	15,18		23,69
jedle bělokorá	0,35	18,39	3,95	22,69

borovice lesní	4,83	5,34	6,27	16,44
buk lesní	51,9	69,41	4,21	125,52
javor klen	3,98	6,70	4,70	15,38
jeřáb ptačí	11,61	24,36	5,24	41,21
lýkovec jedovatý		0,19	0,10	0,29
CELKEM	81,18	139,57	24,47	245,22

Rozdíl mezi zalesněnými a expedovanými sazenicemi je dán zejména nákupem sazenic jedle bělokoré a buku lesního, který byl realizován v množství 350 tis. kusů. Důvodem pro nákup byla vyšší potřeba umělé obnovy lesa, než je produkční možnost vlastních lesních školek.

Množství sazenic zaškolovaných a obalených v roce 2010 dle jednotlivých dřevin je následující (v tis. ks):

Dřevina	školování	obalování	obaly NPŠ	celkem
smrk ztepilý	28,00	55,70	2,80	86,50
jedle bělokorá	104,00	62,30		166,30
borovice lesní	11,00	24,75	0,32	36,07
buk lesní	231,00	103,40	10,46	344,86
javor klen	4,50	5,00	1,00	10,50
jilm horský		5,80	0,15	5,95
bříza pýřitá		2,54		2,54
jeřáb ptačí	32,00	71,12	5,60	108,72
olše šedá	10,00	7,00		17,00
CELKEM	410,50	330,61	20,33	761,44

V lesních školkách NPŠ je dlouhodobě veškerá produkce lesnický uplatnitelných dřevin expedována výhradně pro potřeby NP. Množství sazenic expedovaných v letošním roce je nízké z důvodu snížené produkce nastavené pro aktuální potřebu v letech 2004-2005. Z množství

školkovaných a obalovaných jedinců, které bylo letos nejvyšší za posledních deset let, však lze jednoznačně rozpoznat trend postupného zvyšování produkce.

Vyzvedávání sadebního materiálu

Vyzvedávání semenáčků z pod porostu je uskutečňováno šetrným způsobem na vhodných, dopředu vytipovaných lokalitách lesních porostů, s velmi vysokým podílem přirozeného zmlazení dané dřeviny. Tímto způsobem získaný reprodukční materiál je následně využíván k dopěstování v lesních školkách či z menší části přímo pro umělou obnovu lesa.

V letošním roce bylo z pod porostu vyzvednuto následující množství sadebního materiálu (v členění dle jednotlivých dřevin v ks):

Dřevina	Množství
buk	249 089
jeřáb	72 520
Celkem	321 609

Sběr osiva

V letošním roce byla poměrně slabá úroda všech sledovaných významných dřevin. I přesto se však podařilo sběrem zajistit 1 090 kg šišek jedle. Všechny šišky byly vylušťeny a veškeré získané osivo bylo následně uplatněno při sýjích v lesních školkách.

Pro sýji v lesních školkách bylo zajištěno také 15 kg osiva javoru klenu a 70 kg jeřabin. Semenná surovina břízy pýřité, jejíž úroda byla v tomto roce rovněž slabší, byla zajištěna v množství 12 kg. Její větší část byla použita pro sýji v lesních porostech.

2.2.3. Těžební činnost

Petr Zdeněk

Od počátku roku byl kladen důraz na těžbu a asanaci nalezených kůrovcových ohnisek. Za první čtvrtletí bylo takto zpracováno cca 7230 m³. V jarním období byly realizovány výchovné a usměrňující zásahy v čistých smrkových porostech a porostech se zastoupením jiných dřevin jako BK, JD, JV a případně ostatních. Bylo získáno cca 4825 m³ dřevní hmoty na výrobu obranných opatření.

Počátkem června se projevil značný nárůst kůrovcových těžeb. Za rok 2010 byla nejvíce zatíženými ÚP 81 – Prášily (cca 117 tis. m³), ÚP 82 – Srní (cca 86 tis. m³), ÚP 86 – Stožec (cca 46 tis. m³) a ÚP 83 – Modrava (cca 45 tis. m³).

V roce 2010 bylo vytěženo celkem 354 862 m³ dřevní hmoty, z toho 1418 m³ v samovýrobách. Podíl nahodilých těžeb činil 349 836 m³, to je 98,6 % z celkové těžby. Kůrovcem napadené hmoty se zpracovalo 347 000 m³. Polomové hmoty z větru bylo zpracováno 2499 m³ (tj. do 1 % z nahodilých těžeb). Do klasických lapáků bylo zpracováno 12 214 m³. Ostatní nahodilá těžba činila 337 m³. Část zpracovaného a asanovaného dříví byla ponechána v porostech II. zón k zetlení. Jedná se celkem o 83 061 m³. Holiny z těžby vznikly ve výši 477 ha.

Přehled těžeb za rok 2010

Celková těžba:	354 862 m³	z toho:
	v režii:	353 444 m ³
	samovýroba:	1418 m ³

Těžba dle druhu	m³	%
výchovná	5 026	1,4
nahodilá	349 836	98,6

Nahodilá těžba dle příčiny:	m³
živelná (vítr)	2102
Živelná – dodatečně napadená kůrovci	397
ostatní	337
kůrovec – asanace napadené hmoty	334 786
kůrovec – kácení lapáků	12 214

Porovnání výše zpracované asanované hmoty napadené kůrovcem v letech 2000 – 2010 v m³

Zpracováno	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkem NPŠ - kůrovec	45 199	23 597	8 758	11 368	34 129	36 642	25 789	5 823	115 569	296 581	347 000
Vývoj v % k r. 2000	100,0	52,2	19,4	25,2	75,5	81,1	57,0	12,9	255,7	656,2	767,7
Celkem NPŠ - vítr	188 472	22 645	148 406	211 839	15 106	14 680	30 808	675 585	32 199	4 438	2 499

Výše kůrovcových těžeb v roce 2010 vyvolala potřebu nasazení harvesterových technologií. Takto bylo zpracováno cca 111 tis. m³ dřevní hmoty, tj. 31 % z celkové výše těžeb.

Dřevní hmota byla připravovaná na lokalitu VM v celkovém množství 72 721 m³, to činí 26 % z celkového množství soustřeďování. Touto činností je sledováno zašetření přirozeného zmlazení v maximální výši a vyklizování dřevní hmoty z méně únosných stanovišť. Šetrnými technologiemi bylo na odvozní místo přibliženo 143 tis. m³, tj. 52 % veškerého soustřeďování. Ostatní přibližovaná hmota byla v maximální míře bezeškodně přibližena (UKT, malotraktor VS nad 5 t).

V měsících červnu a červenci bylo nutno několikrát přerušit soustřeďování dříví z důvodu dlouhodobých dešťů a následného možného poškození půdního povrchu.

Byly provedeny předvýrobní úpravy v celkovém množství 3824 m² formou především kameninových úprav za účelem zpevnění některých přibližovacích linek a sládek dříví.

Soustřeďování dříví dle prostředků

Celkem	277 572 m³	z toho z VM	69406 m³	25 %
---------------	------------------------------	------------------------	----------------------------	-------------

<i>přibližovací prostředek</i>	<i>m³</i>	<i>%</i>	<i>z toho z VM</i>	<i>% z prost.</i>	<i>% z celku</i>
koně	3 533	1,3		0,0	0,0
UPKT	61 900	22,3	9 591	15,5	13,8

SLKT	5 952	2,1	415	7,0	0,6
LVS pod (TERRI) 5 t	111 909	40,3	51 074	45,6	73,6
Lanovky	20 650	7,4		0,0	0,0
Železný kůň	6 897	2,5		0,0	0,0
VS nad 5 t	47 703	17,2	3 988	8,4	5,7
Malotraktor	3 650	1,3	395	10,8	0,6
Pásové traktory					
UKT lan. syst. + HR	15 067	5,4	3 942	26,2	5,7
Ostatní	310	0,1	0	0,0	0,0

2.2.4. Zadávání veřejných zakázek pro lesnické činnosti na území NP Šumava

Ivan Majer

Pilotní projekt na zadávání veřejných zakázek pro těžební a pěstební činnost, který byl použit v roce 2009 byl Správou NP a CHKO Šumava vyhodnocen jako přínosný a na přelomu roku 2009 a 2010 Správa NP a CHKO Šumava vyhlásila veřejnou zakázku (otevřené nadlimitní zadávací řízení) na Rámcové smlouvy pro hlavní lesnické činnosti na území NP Šumava na období roku 2010 – 2011. Zadávací řízení bylo vyhlášeno na těžební a pěstební činnost společně, aby bylo možné tyto činnosti vzájemně v rámci zadávání minitendrů kombinovat. Celková předpokládaná cena veřejné zakázky se dostala do režimu, kdy komisi pro posouzení a hodnocení nabídek uchazečů ustanovila Vláda ČR.

Před podáním nabídek do veřejné zakázky byla provedena bezplatná školení pro potencionální dodavatele, která přiblížila systém rámcové smlouvy s minitendry a informovala o možnostech, které nabízí informační systém LesIS. Prezentace probíhala nejen na vybraných místech v Čechách a na Moravě, ale i v zahraničí (SR, SRN).

Z celkového počtu doručených nabídek 219 bylo díky elektronickému průvodci podáním nabídky v LesIS možno akceptovat 210 nabídek uchazečů (9 uchazečů elektronického průvodce nepoužilo, zákonem vyžadované formální náležitosti nabídky tito uchazeči nesplnili a jejich nabídky byly bohužel vyřazeny).

Počet dodavatelů dle krajů působících ve veřejné zakázce pro hlavní lesnické činnosti na území NP Šumava :

Kraj	Počet dodavatelů
Hlavní město Praha	3
Jihomoravský kraj	5
Jihočeský kraj	105
Královehradecký kraj	1
Kraj Vysočina	3
Liberecký kraj	2
Moravskoslezský kraj	4
Olomoucký kraj	8
Pardubický kraj	2
Plzeňský kraj	60
Středočeský kraj	6
Ústecký kraj	2
Zlínský kraj	6
Slovenská republika	3

Je důležité zdůraznit, že díky systémovým opatřením nemusela být kapacita stávajících dodavatelů (účastníků rámcové smlouvy a jejich registrovaných subdodavatelů) v průběhu roku, zejména však v tzv. kalamiťném období, navyšována. Nedošlo tak k jednacím řízením, které obecně mají v průběhu tzv. kalamiť negativní dopad na růst ceny za lesnické činnosti a jsou tou nejzazší zákonnou možností, jak případné kalamiťné období zvládnout.

Pro zapracování systémových změn v procesu minitendrů bylo potřeba provádět metodické a softwarové úpravy systému LesIS a to často ve velmi šibeničních lhůtách, kde byly nároky nejen na dodavatele právních a softwarových služeb, ale také i na realizační tým, který tak byl nucen plnit zadané úkoly i mimo obvyklou pracovní dobu.

Na základě několika jednání, která probíhala v jarních měsících se zástupci regionu a starosty obcí, jejichž správní území zasahuje do NP Šumava, vyhlásila Správa NP a CHKO Šumava výběrové řízení na obsazení pracovních pozic s částečným úvazkem pro práce v les. školkách a ostatní pomocné práce. Vzhledem k nezájmu potencionálních zaměstnanců a potřeby včasného zahájení prací v les. školkách muselo vedení Správy volit náhradní způsob zajištění těchto prací dle zákona o veřejných zakázkách, které vedlo až k vyhlášení zadávacího řízení (otevřené řízení podlimitní) na Rámcové smlouvy na práce v lesních školkách na období 2010 -2011. Zadávání zakázek na práce v les. školkách by mělo probíhat také formou minitendrů v zavedeném systému LesIS, ovšem s důrazem na zajištění kvality a následné kontroly preciznosti plnění.

Celkově byl proces minitendrů a řízení lesnického provozu vylepšován. Šlo například o systémové změny (kapacitní hodnocení nabídky dodavatele, možnost přidání neregistrovaného subdodavatele, porost plus, pracoviště plus, provozní pokyny, rejstřík vad,...) nebo změny, které si určil kalamitní štáb jmenovaný ředitelem Správy NP a CHKO Šumava.

V průběhu roku s nárůstem zpracování nahodilé kůrovcové těžby a s tím související zamezení případných škod na terénu Správa NP a CHKO Šumava vyhlásila veřejnou zakázku (otevřené zadávací řízení podlimitní na stavební práce) na Rámcové smlouvy pro zajištění předvýrobních úprav na období 2010 – 2011. Předmětem plnění zakázky spočívá zejména ve zpevnění povrchů stávajících vyústění přibližovacích linek z porostů, které navazují na lesní cestní síť a zpevnění dalších manipulačních prostor pro dříví na lokalitě OM. Zadávání zakázek probíhá také formou minitendrů v zavedeném systému LesIS, ovšem tyto minitendry jsou obohaceny o nový prvek – prohlídku místa plnění před podáním nabídky.

2.2.5. Obchodní oddělení

Karel Hanzík

V roce 2010 bylo z území NP Šumava prodáno 293.500 m³ dříví celého spektra sortimentů – od nejkvalitnějšího až po paliva včetně samovýrob paliva. V druhé polovině roku 2010 se v množství prodeje odrazil zvýšený výskyt kůrovcem napadeného dřeva.

Za toto dříví bylo utrženo 364,512 milionů korun českých, což představuje dosažené průměrné zpeněžení dříví (včetně paliva a samovýrob paliva) 1 242,-Kč/m³.

Dříví bylo prodáváno zejména z odvozního místa (OM) z územních pracovišť a jednak po manipulaci surových kmenů z MS Nová Pec (z ES) s možností expedice po železnici.

Činnost MS byla však v druhém pololetí utlumena.

V roce 2010 bylo z OM prodáno 251.307 M3 , což je 85,62 %

z ES prodáno 42.193 M3 , což je 14,38 %

2.2.6. Péče o zvěř

Adam Jirsa

V péči o zvěř nedošlo v roce 2010 k výrazným změnám. Hlavním a nejsložitějším bodem nadále zůstává regulace početnosti a stavy jelení zvěře.

V zimním období jsou v péči o zvěř využívány přezimovací obůrky. V těchto objektech je zvěř krmena za účelem snížení jejího negativního působení na lesní ekosystémy. Jako objemové krmivo se zvěři předkládá balíková senáž, místně se v rámci regionu vykupuje od místních obyvatel kvalitní seno. Dužnaté krmivo jsou krmná mrkev a krmná řepa, v některých obůrkách se využívá zdroje jablečných výlisků, jadrné krmivo se předkládá oves nebo ovesné slupky. Obůrky se zavírají v závislosti na vývoji počasí v daném roce, na jaře se pak otevírají podle narostlé vegetace. Obůrky využívá především jelení zvěř a tráví v nich přibližně 100 - 120 dnů ročně. Po uzavření obůrek má stále jelení zvěř možnost do obůrek doskočit. Zima 2010/2011 začala v druhé polovině listopadu stálejším sněžením a jelení zvěř se poměrně rychle přemístila z hřebenů do nižších poloh. V prvním termínu sčítání, 19.2.2011 bylo ve 12 uzavřených přezimovacích obůrkách sečteno 604 kusů jelení zvěře.

Plán lovu jelení zvěře byl sestaven s ohledem na sčítání a trend vývoje početních stavů, a také s ohledem na snížení vlivu na výsadby a přirozenou obnovu, zejména ve vztahu k podání projektu Stabilizace lesů. Plán lovu z roku 2009 byl o 10% navýšen a pro rok 2010 byl schválen a odsouhlasen v celkové výši 605 kusů jelení zvěře za celou oblast chovu jelení zvěře Šumava. Uloveno bylo 596 kusů, do plnění se podle platné legislativy započítává nalezený a zjištěný úhyn, k 31.1.2011 činil 30 kusů. Lze konstatovat, že plán lovu jelení zvěře celkem byl splněn. Nebyl však splněn plán lovu jelenů, plán lovu jelení zvěře holé byl překročen. V plnění plánu lovu jelenů se stále promítá omezení v lovu korunových jelenů.

Srnčí zvěř byla lovena pouze v honitbách, kde byly stavy vyšší než normované. To je v honitbách Chlumský les, Povydrří, Chlum, ÚP Borová Lada a ÚP České Žleby. Počet ulovené zvěře srnčí byl za tak rozsáhlé území (28 234 ha) velmi nízký - celkem 34 kusů.

V roce 2009 byl semenný rok buku a lov zvěře černé byl od opadu bukvic velmi sporadický. V roce 2010 se projevil očekávaný nárůst a tím i zvýšený odlov. Celkový počet ulovených divokých prasat 252 kusů patří mezi dlouhodobě vyšší množství. Na přelomu roků 2010/2011 byly předány vzorky z ulovených divočáků na vyšetření radioaktivity a cizorodých látek.

Prvně se objevil mezi ulovenou zvěří norek severoamerický patřící mezi nepůvodní druhy fauny, dva jedinci byli uloveni na ÚP Prášily, v lokalitě Drozdího potoka. Další pozorování bylo podél Křemelné.

Za rok 2010 bylo k 31.1.2011 v honitbách na území NP Šumava uloveno :

Jelení zvěř	596 ks,	jelen – 81 ks, laň – 188 ks, kolouch – 327 ks	úhyn – 30 ks
Srnčí zvěř	34 ks	srnec – 22 ks, srna – 6 ks, srnče – 6 ks	úhyn – 23 ks
Černá zvěř	252 ks	kňour - 10 ks, bachyně – 8 ks, lončák – 105 ks, sele – 129 ks	

Liška	135 ks
Kuna	14 ks
Jezevec	18 ks
Norek	2 ks

Stavy tetřevů zůstávají na stejné úrovni, počty tetřívků klesají. Od roku 2009 je pro všechny honitby vymezena oblast chovu tetřevovitých. Na poradním sboru pro otázky péče o zvěř byla projednána podpora tetřívka, ředitel Správy zadal úkol zjistit možnosti transferu pro doplnění stavu tetřívka z divoké populace v Evropě. Pro podporu biotopu tetřívka je připraven projekt péče o bezlesí.

V roce 2010 pokračoval výzkum telemetrie jelení zvěře. Nové obojky pro jeleny byly nasazeny tentokrát v přezimovacích obůrkách v jižní části NP, kde exaktní údaje o pohybu a aktivitě jelenů zatím chybí. Také byla provedena výměna obojků, kterým došel zdroj. Nutno říci, že z původního počtu obojkovaných 10 jelenů a 10 laní ubývá, přesněji řečeno nejsou o nich informace. Baterie přestaly fungovat a označená zvěř se do obůrek několik roků nevrátila. Z 10 obojkovaných jelenů v roce 2005 je s obojkem sledován již pouze jediný jelen.

2.3. Ochrana a management bezlesí

Milan Skolek

Péče o bezlesí se v roce 2010, jako i v předešlých letech, odehrávala ve 2 základních rovinách. Především je to péče zemědělců o pozemky, které lze udržovat běžnou zemědělskou technikou a klasickou pastvou hospodářských zvířat. Z hlediska údržby kulturní krajiny co do rozsahu je tato péče zcela zásadní. Činnost zemědělců, kteří využívají dotační tituly, podléhá dotačnímu programu EAFRD a stanoveným managementům v rámci AEO. Tato opatření mají především za cíl udržovat krajinu v kulturním stavu, zabránit sukcesi dřevin na pozemcích, zajišťovat zemědělskou produkci. Tímto způsobem bylo v rámci půdních bloků zařazených do LPIS obhospodařováno celkem 4 442 ha. Z toho 1 456 ha kosením, 2 748 ha pastvou, zbytek není zařazen v dotačních titulech AEO. Zcela novým opatřením MZe je zavádění, evidence a ochrana krajinných prvků v rámci zemědělského hospodaření na půdních blocích LPIS. Toto opatření sleduje ochranu krajinné zeleně a dalších krajinných prvků v zemědělsky využívané krajině.

Druhým způsobem péče o nelesní ekosystémy, je řízený management, jež sleduje především udržení či posílení druhové diverzity na pozemcích, které nelze obhospodařovat běžnou zemědělskou technikou. Jsou to pozemky o malé výměře, většinou zamokřené, členité, svažité, s četnými nerovnostmi, s nálety dřevin, ale z ochrannářského hlediska velmi cenné, s velkou druhovou diverzitou, s výskytem řady chráněných druhů rostlin i živočichů. O využívání těchto pozemků však nemají zemědělci zájem neboť management je velmi pracný a finančně náročný, nelze zde většinou

využít běžnou zemědělskou techniku. Realizace managementu na těchto lokalitách spočívá především v ručním kosení travních porostů, s následným odstraněním pokosené biomasy z uvedených pozemků, či řízená pastva hospodářských zvířat, zvláště ovcí.

Práce na vybraných přírodně nejceněnějších lokalitách byly v roce 2010, jako v minulých letech zajišťovány dodavatelskými subjekty v rámci „Programu péče o krajinu“ (PPK) na celkové ploše 72 ha. V rámci tohoto speciálního managementu byly také provedeny zásahy proti invazním druhům rostlin (bolševník velkolepý, lupina mnoholistá). V rámci PPK byla také zajišťována ochrana a údržba vybraných památných stromů a byly rovněž realizovány některé záchranné programy. Na přesně specifikovaných a vymezených plochách bezlesí byl realizován speciální management, kde kromě botanického hlediska byly rovněž zohledněny nároky tetřívka obecného na jeho životní prostředí.).

Likvidace invazních rostlin byla v roce 2010 zajištěna také projektem „Likvidace invazního druhu lupina mnoholistá (*Lupinus polyphyllus*) podél frekventovaných turistických cest a parkovacích ploch metodou vytrhávání celých rostlin“ (PV/47/2010). V rámci tohoto projektu byla lupina likvidována na Stožeckých lukách, podél cesty Kvilda – Prameny Vltavy, Modrava – Březnická hájenka, Modrava – Rokyta a Čeňkova Pila – Antýgl. Dále byla z projektu hrazena i likvidace netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*) v lokalitě Čeňkova Pila – Srní. Práce byly prováděny brigádnicky, ale i pracovníky OEKK. Další lokalita výskytu netýkavky v Prášilech byla opakovaně likvidována a kontrolována pracovníky sekce 23.

Pro potřeby argumentace v boji proti invaznímu druhu lupina mnoholistá byly založeny trvalé výzkumné plochy na Dobré a na Vysokých Lávkách.

V roce 2010 byl pracovníky OEKK podán na SFŽP pětiletý projekt „Péče o bezlesí v NP Šumava“ s cílem udržení nebo zlepšení biodiverzity na zájmových plochách bezlesí. Celkové náklady projektu jsou 32 mil. Kč. Během následujících pěti roků se jedná o realizaci managementových opatření na ploše 833 ha, na 325 lokalitách. Opatření spočívají především v realizaci speciálního managementu formou ručního kosení, kosení lehkou nebo speciální mechanizací a v zajištění řízené pastvy ovcí na daných lokalitách. Velkým, dosud nevyřešeným problémem v tomto projektu, je využití travní biomasy z pokosených ploch.

V průběhu vegetační sezóny 2010 byly v terénu prověřovány a z databáze vytipovány pozemky vhodné pro realizaci druhé etapy projektu „Péče o bezlesí v NP Šumava“. Zatím bylo do plánovaného projektu navrženo 155 lokalit o celkové výměře cca 300 ha.

I v roce 2010 pokračovaly převody pozemků z PF ČR na Správu NP a CHKO Šumava za účelem zajištění potřebného ochrannářského managementu na těchto nelesních pozemcích. V důsledku různých administrativních překážek však bylo převedeno pouhých 43 ha.

Činnost pracovníků OEKK byla zaměřena na zabezpečení opatření směřujících k naplňování stanovených cílů péče o bezlesí. Byly vyhotoveny komplexní podklady managementů pro 20 nově připravovaných nájemních smluv (zvláště se zemědělci) a pro směny pozemků s obcemi. Součástí uskutečněných terénních pochůzek na zájmových pozemcích bylo i provedení jejich botanického průzkumu. Bylo provedeno 45 kontrol stavu zemědělských pozemků a na nich prováděných managementů. Kontroly byly zaměřeny i na skládkování chlévského hnoje a zimoviště hospodářských zvířat. Celkem bylo provedeno 8 těchto kontrol. V rámci přípravy LHP Stožec byly v terénu

upřesňovány hranice mezi lesem a bezlesem dle kultur pozemků vedených v KN. Z vnitřního projednávání na Správě NP je nutno zmínit spoluúčast při přípravě nového Plánu péče a zonace NP Šumava a jiných koncepčních materiálů. Součástí běžné operativy byla i různá posouzení, stanoviska a vyjádření k plánovaným zásahům na bezlesí.

V roce 2009 byly administrativně zahájeny komplexní pozemkové úpravy v šesti k.ú. (k.ú. Filipova Huť, Vchynice-Tetov I. a II., Kozí Hřbet, Svojše, Zhůří u Rejštejna) na území o rozloze 1041,2 ha. V roce 2010 došlo k předání podkladů návrhů změn za Správu NP a současně i na pozemcích PF ČR, které mají v budoucnu přejít na Správu NP. S realizačními firmami a zástupci dalších institucí (Státní správa lesů, Stavební úřad, obce, Pozemkový úřad) proběhla terénní šetření ke stavu druhu pozemku, zda evidence odpovídá skutečnosti. Proběhla úvodní jednání k pozemkovým úpravám a zvolení sboru zástupců (zástupce Správy NP byl zvolen ve všech k.ú. do Sboru zástupců, kromě k.ú. Svojše).

V roce 2010 byly zahájeny další komplexní pozemkové úpravy v dalších čtyřech k.ú. (k.ú. Kochánov III., Velký Radkov I. a II. a Horská Kvilda) na území o rozloze 388,2 ha, z toho na území NP je 90,0 ha.

V jihočeské části NP a CHKO byly zahájeny jednoduché pozemkové úpravy ve dvou k.ú. (k.ú. Pěkná, Nová Pec) na území o výměře 37,0 ha z toho je na území NP 26,4 ha.

Pro zdárný průběh pozemkových úprav byly připravovány potřebné odborné podklady a byla zajištěna osobní účast na jednáních i terénních šetřeních.

Pracovníci OEKK v rámci osvětové a vzdělávací činnosti zajišťovali odborné přednášky a doprovody exkursím (pro JČU, pro účastníky Biologické olympiády, průvodci Šumavou a další). Bylo publikováno několik odborných článků, byla vydána skládačka o invazních rostlinách, série skládaček o flóře Šumavy a poster, publikovaný na Aktualitách Šumavského výzkumu.

2.4. Rybářství

Josef Šperl, Petr Kahuda

Výkon rybářského práva na větší části rybářských revírů Národního parku Šumava byl v letech 1994 – 1995 rozhodnutím Ministerstva životního prostředí převeden na Správu NP a CHKO Šumava. Menší část rybářských revírů v NPŠ zůstala v užívání Českého rybářského svazu (Teplá Vltava navazující na Lipno, Otava).

Tímto krokem bylo Správě NP a CHKO Šumava umožněno obhospodařovat rybí společenstva v převedených revírech způsobem odpovídajícím statutu Národního parku. Tradiční rybářské vnímání toků jako místa produkce ryb pro sportovní využití ustoupilo do pozadí.

Produkce rybích násad

Jedním z dílčích úkolů rybářského hospodaření Správy NP a CHKO Šumava je plnit úkoly v zarybňování, které jsou dány zarybňovacím plánem MŽP pro každý rybářský revír NPŠ. K tomuto účelu slouží rybí líheň, která byla vybudována na Borových Ladech v roce 1998.

Těžiště produkce rybí líhně je v chovu původních rybích druhů. Od roku 2009 je Správa NP a CHKO Šumava zařazena do Národního programu jako vlastník genetického zdroje zvířat – chov původní „šumavské“ populace pstruha obecného (*Salmo trutta*) – forma potoční (*fario*) v Rybí líhni Borová Lada. V roce 2010 jsme dostali z tohoto programu dotaci ve výši 135 tisíc Kč.

Pouze malá část produkce je poskytována k prodeji. Množství ryb odchovaných v roce 2010 je uvedeno v následujícím přehledu:

Druh ryby	Produkce v kusech
pstruh obecný – potoční, plůdek	150 000
lipan podhorní, plůdek	30 000
lipan podhorní, roček	5 800
mník jednovousý, roček	1 200
střevle potoční	1 200
pstruh duhový, plůdek	
pstruh duhový, roček	6 400
siven americký, plůdek	
siven americký, roček	11 100

Rybí násady nepůvodních druhů ryb slouží jako přirozená potrava pro generační pstruhy obecné. Část byla prodána mimo území NP Šumava. Do revírů Správy NP a CHKO Šumava se nevysazují.

Zarybňování

V NPŠ je vyčleněno celkem šest rybářských revírů o celkové délce toku 84 kilometrů.

Výkon rybářského práva je možný na 4 revírech (Křemelná, Teplá Vltava, Řasnice a Studená Vltava) v celkové délce 41,2 km. Chráněné rybí oblasti jsou vyhlášené na zbývajících délkách revírů tj. 42,8 km

Mezi hlavní druhy ryb vyskytující se ve vodních tocích na území NPŠ patří pstruh obecný, lipan podhorní, mník jednovousý, stěvle potoční, vranka obecná a mihule potoční. Účelem zarybňování v NPŠ je posílení populací původních, v ekosystému žádoucích druhů ryb. Od roku 2009 je schválen nový plán zarybňování s ohledem na dobré výsledky monitoringu v našich revírech provedený v roce 2008. Celkově se snižuje zarybňování pstruhem obecným, a naopak se navyšuje lipan podhorní, stěvle potoční. Naším cílem je dosahovat přirozené rovnováhy rybích společenstev – druhově i věkově.

Množství ryb podle jednotlivých druhů vysazených v roce 2010 je uvedeno v následující tabulce:

Rybářský revír	Pstruh plůdek	Lipan roček	Mník roček	Stěvle roček
Křemelná	15 000	400	300	300
Vchynicko -Tetovský kanál	8 000			
Vydra				
Vltava Teplá	14 000	400	300	300
Vltava Studená	15 000	500	300	300
Řasnice	8 000	500	300	300
CELKEM	60 000	1 800	1 200	1 200

Lov na udici

Lov na udici je v NPŠ nasměrován k redukci nepůvodních druhů ryb, u nichž je i snížena nejmenší lovná míra (pstruh duhový, siven americký). Všechny původní ušlechtilé druhy ryb jsou vráceny zpět do vody, protože od roku 2007 se uplatňuje ve všech revírech obhospodařovaných NPŠ metoda lovu „Chytř a pusť“ na háčky bez protihrotů.

Soupis úlovků za rok 2010 je uveden v následující tabulce:

	Křemelná	Řasnice	Vl. Teplá	Vl. Studená	CELKEM	poznámka
pstruh obecný	567	338	493	294	1692	vrác. zpět
lipan podhorní	4	22	3	58	87	vrác. zpět
siven americký	1	1	2	11	15	
pstruh duhový	0	5	9	3	17	
jelec proudník.	0	50	0	81	131	
štika obecná				12	12	
plotice obecná		4		1	5	
okoun říční				1	1	
ouklej obecná		35		2	37	
jelec tloušť				1	1	

Povolenky k rybolovu

Každý rybářský revír má přesně určený počet povolenek k rybolovu, které je možno na sezónu vydat. Roční povolenka na jeden revír 1000 Kč Tyto stanovené limity jsou kontrolovány a striktně dodržovány. Celkový počet povolenek vydaných v roce 2010 je uveden v následujícím přehledu:

Rybářský revír	Plán povolenek	Počet vydaných povolenek (přepočteno na roční)
Křemelná	18	15,63
Řasnice	20	7,80
Teplá Vltava	15	5,26
Studená Vltava	10	8,25
CELKEM	63	36,94

Vzdělávání a propagace

Management rybářství Správy NP a CHKO Šumava není směřován pouze na péči o společenstva vodních organismů a plnění zarybňovacích a dalších povinností, ale zahrnuje i program vzdělávání a propagace rybářské problematiky NPŠ pro odbornou i širší veřejnost. V rámci tohoto programu bylo i v roce 2010 na rybí líhni realizováno 12 odborných exkurzí, o celkovém počtu 227 osob. Pro veřejnost bylo provedeno 25 prohlídek s výkladem o celkovém počtu 1 023 osob.

2.5. Zoologický program

Miloš Juha

V zimním období roku 2008 a 2009 byl zahájen provoz dvou pozorovacích míst u přezimovacích obůrek jelení zvěře na Srní a Jeleních vrších. Od zahájení pozorování do poloviny února roku 2011 navštívilo obě pozorovací místa cca 3100 osob. Z toho v roce 2010 cca 1000 turistů a do února 2011 prošlo pozorovacími sruby už téměř 700 zájemců o tuto službu.

V roce 2010 byla do Zoologického programu NP Šumava začleněna rybí líheň na Borové Ladě. Toto jedinečné zařízení které je zaměřeno na reprodukci původního Pstruha potočního navštívilo více jak 1000 osob z laické veřejnosti ale také 230 zájemců v odborných exkurzích . Počet návštěvníků rybí líhně je poměrně vysoký. Důvod je ten ,že kapacita přednášek edukačních pro odbornou veřejnost,nebo populárních pro ostatní není na rozdíl od pozorovacích míst limitována počtem míst ve srubech.

Z těchto údajů je možno usoudit zvyšující se popularitu a zájem široké veřejnosti o Zoologický program NP . Zájem o aktivity tohoto programu také potvrzuje Česká centrála cestovního ruchu kdy Zoologický program za turistickou oblast Šumava obsadil vynikající třetí místo. K hodnocení posloužila soutěž Kudy z nudy, zde se soustředilo 62 tisíc hlasů o nejlepší nabídky ze 17 turistických regionů . Česká centrála cestovního ruchu-Czech Tourism se na základě tohoto výsledku zavázala že zajistí propagaci pozorovacích srubů v tuzemsku i v zahraničí a v roce 2011 a bude prezentovat nabídky našeho programu odborníkům v cestovním ruchu.

Hlavní náplní Zoologického programu v roce 2010 ale byly projekty Ekologické centrum – stanice pro handicapovaná zvířata Klášterec za cca 21 miliónů Kč a Informační centrum soví voliéry Borová Lada za 12 miliónů Kč. Finanční prostředky na obě centra byly získány z evropských fondů OPŽP. Z fondů EU bylo uvolněno 90 procent finančních prostředků a zbylých 10 procent bylo uhrazeno z prostředků MŽP. Oba projekty jsou ve stadiu realizace s termínem dokončení do konce roku 2011.

Ekologické centrum stanice pro handicapovaná zvířata na Klášterci bude sloužit pro záchranu handicapovaných živočichů, kteří pocházejí z volné přírody. Hlavním stanice cílem je plně vyléčené jedince vracet zpět do jejich přirozeného prostředí. Ostatní zvířatům bude dále věnována péče ve

stanici kdy vybraní jedinci mohou být současně předmětem prezentace činnosti před širokou veřejností.

V tomto objektu který je určen i pro veřejnost , budou jako v prvním použity na území ČR zcela nové unikátní ekologické technologie pro vytápění celé stanice.

Informační středisko soví voliéry na Borové Ladě bude součástí stanice pro handicap na Klášterci a má za úkol sloužit jako prezentace volně žijících ptáků a sov po dobu letní turistické sezóny .

Další akce zoologického programu NP Šumava jsou dvě velká návštěvnická centra na Kvildě které bude zaměřeno na jelení zvěř a centrum Srní s vlky. Obě tyto akce jsou nyní ve stádiu stavebního povolení .Na obě akce bude v roce 2011 požádáno o finanční podporu z evropských fondů prostřednictvím OPŽP.

Aktivita zoologického programu zaujaly významné místo v rámci turistického ruchu NP Šumava. Při neustále se stupňujícím zájmu veřejnosti o atraktivní programovou náplň, lze s vysokou pravděpodobností předpokládat vysoký zájem široké veřejnosti o využívání nabídek ,které naše činnost předkládá.

2.6. Strážní služba

Petr Šrail, Jan Pecánek

2.6.1. Aktuální události

Informační a strážní služba NP a CHKO Šumava v průběhu roku 2010 zajišťovala v plném rozsahu kontrolu dodržování zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a předpisů souvisejících.

Velká část činnosti Informační a strážní služby v roce 2010 směřovala k naplnění závazků z minulého roku, kdy se ISS stala nositelkou spolupráce s Integrovaným záchranným systémem. Jedním z těchto postupných kroků bylo i zřízení jednotky SDH podniku.

Po pečlivé přípravě a dlouhých jednáních se zainteresovanými složkami byl uveden v život „Seznam krizových bodů“, který umožňuje zajištění rychlé a cílené pomoci v nouzi v terénu národního parku.

Ve spolupráci s Klubem českých turistů se ISS podílí na zlepšení a doplnění informačního systému NP Šumava

2.6.2. Informační a strážní služba v roce 2010

1) Zabezpečovala kontrolu dodržování předpisů o ochraně přírody a krajiny vyplývající ze zákona č. 114/1992 Sb., viz. níže.

- 2) Zabezpečovala informační, výchovnou a osvětovou činnost, zejména doprovody a přednáškami pro skupiny i jednotlivce, spolupracoval s Informačními středisky, podílela se na komunikaci s regionem (viz.níže)
- 3) Ve spolupráci s ostatními složkami Integrovaného záchranného systému, dalšími odbory NP Šumava a regionem se výrazně podílela na odstraňování bezpečnostních rizik na území NP, zajišťovala bezpečný pobyt osob v NP, podílela se na protipožární ochraně a pomáhala osobám v nouzi.
- 4) Spolupracovala se všemi složkami uvnitř organizace při sběru a výměně dat, jejich zpracování a následném využití nejen pro potřeby organizace.
- 5) Spolupracovala na vědeckovýzkumných programech prováděných externími zpracovateli.
- 6) Spolupracovala s partnery v zahraničí, především se Správou Národního parku Bavorský les,
- 7) Zajišťovala ve spolupráci IS a SEV program výchovy mládeže Junior Ranger, podílela se na zabezpečení provozu letního tábora JRP
- 8) Zajišťovala fungování aktivu dobrovolných strážců. Pracovníci aktivu dobrovolných strážců zajišťovali úkoly plynoucí z potřeb a požadavků Informační a strážní služby na příslušných Územních pracovištích.
- 9) Podílela se na zabezpečení funkčnosti terénní infrastruktury.

Doprovody, akce

Akce pořádané pro veřejnost se skládaly z programů uvedených v brožuře Programy pro veřejnost a z individuálních akcí na objednávku. Programy pro veřejnost již tradičně zahrnují akce s různorodou tematikou pro širokou veřejnost. Naopak akce na objednávku jsou určeny jasně profilovaným skupinám zájemců s odborněji zaměřeným obsahem. Za celý rok ISS zajistila či se přímo podílela na 248 přednáškách pro 5740 osob a 239 doprovodech pro 4380 návštěvníků.

Přestupky

Dohled nad dodržováním zákonů a předpisů na ochranu přírody je prioritním úkolem ISS. V rámci této činnosti je vykonávána preventivní činnost, která se osvědčila jako vhodný způsob boje proti přestupkům s předcházením vlastních škod. Přestože byla preventivní činnost v roce 2010 rozšířena, ISS musela řešit celkem 1814 přestupků. Z toho 49 bylo vyřešeno blokovou pokutou, 34 bylo předáno k posouzení orgánu ochrany přírody a v jednom případě byla i pozastavena rušivá činnost.

Záchranný systém

V rámci venkovní služby se pracovníci ISS podíleli na prevenci, minimalizaci následků a řešení 274 případů, kdy byly ohroženy zdraví, život a majetek osob na území národního parku. Jednalo se

převážně o odstraňování bezpečnostních rizik, likvidaci následků havárií a poskytnutí první pomoci a přivolání následné pomoci při úrazech.

Důležité události:

- Krizové body – projednání a uvedení v funkčnost systému terénním krizových bodů
- rekvalifikační kurz „Lezec – záchranář“ v Milovech,
- základní kurz velitelů SDH podnikové jednotky
- školení „Zákony na ochranu přírody a Návštěvní řád“ a „Přestupkové právo“
- cvičení IZS
 - záchrana osob z nepřístupného terénu a výšek – Křemelná
 - společné cvičení IZS Radešov
 - školení a cvičení s LZS AČR Prášily
- spolupráce na monitoringu a ochraně ohrožených druhů (sokol, rys, tetřev)
- Šumavský skimaratón, cyklozávod Král Šumavy, závody na divoké vodě - zajištění ochrany zdraví a bezpečnosti na tratích ve spolupráci se členy IZS - Horskou službou a Policií ČR,

3 Kancelář ředitele

3.1. Mezinárodní spolupráce

Michal Pálka

V rámci běžně nabíhajících akcí byly v průběhu roku 2010 zabezpečovány

- 1) kontakty a jednání ředitele, resp. dle dispozic vedení i ostatních zástupců Správy
 - se zahraničními sousedními subjekty (např. série jednání s Hornorakouskou vládou a Lesy kláštera Schlägl týkající se o managementu lesů), resp. s ostatními sousedy (Lesní úřad Neureichenau, Úřad pro zemědělství a lesy Regen),
 - se Správou NP Bavorský les v Grafenau dle potřeby a vývoje situace (koordinační schůzky ke společným aktivitám, např. spolupráce na Plánu péče NP Bavorský les, společné zadání STDS – Strategie trvale udržitelného turismu jako podklad pro zapojení do předběžně uzavřené trojstranné dohody s nadací PAN-Parks, účast na jednání Poradního sboru NP Bavorský les, společná setkání strážních služeb parků).
- 2) odborná spolupráce a podíl pracovníků oddělení
 - doprovody zahraničních cizojazyčných exkurzí, resp. skupin dle požadavků a potřeby (př. Universita Göttingen, Úřad pro správu lesů Hohenfels, studijní skupiny IUCN, Ottonia Media - natáčení report. filmu o NP Šumava aj.),
 - zastupování Správy v rámci české sekce federace EUROPARC,
 - na přípravě aktivit sousední správy NP BW k 40. výročí existence NP Bavorský les (renovace expozice Hans-Eisenmann- Haus Neuschöna, podíl na akcích v rámci oslav jubilea v průběhu 2. a 3. Q 2010),
 - příspěvky pro noviny NP Bavorský les „Unser Wilder Wald“ aj.
- 3) Zabezpečení průběhu zahraničních expertních misí a jiných akcí v NP Šumava
 - společná návštěva expertního týmu Rady Evropy v NP Šumava, resp. Bavorský les za účelem přezkumu žádosti o udělení / resp. obhajobu Evropského diplomu (20.-24.7. 2010),
 - příprava a zajištění konference biosférických rezervací, resp. zasedání ČNK MaB (téma „Návrh nového konceptu BR ČR – výukové laboratoře udržitelného rozvoje“) – Stožec - České Žleby (15. – 17.10. 2010).

4) Aktivity v zahraničí

- Účast a prezentace NP Šumava na schůzce expertů při Radě Evropy při rozhodování o zahájení procesu podmiňujícího udělení Evropského diplomu zvláště chráněných území (Strassburg 4. - 5. 3. 2010),
- II. pracovní jednání zástupců certifikovaných parků „Transboundary Parks“ (EUOPARC) – Illmitz (Rakousko), NP Neusiedlersee 27. - 30.4. 2010
- Účast na Europa's Wilderness Days 2010 – konference certifikovaných a přidružených národních parků se značkou PAN Parks – Borjomi (Gruzie) / Borjomi-Kharagauli NP (5. – 9.9. 2010)
- společná prezentace NP Bavorský les/NP Šumava – výroční kongres OP A-H, Nagycenk, Maďarsko (9/2010)
- celoevropský kongres EUOPARC- Itálie, NP Abruzzo 28.9.- 3.10. 2010
- prezentace BR Šumava -zasedání EURO MaB, Slovensko 26. – 31.10. 2010

3.2. Spolupráce s regionem

Jana Slonková

Masterplán

Zpracování studií a zajištění podkladů k tvorbě Krajinného integrovaného plánu rozvoje.

Jako poslední ze zpracovávaných studií byly dokončeny Strategie udržitelného rozvoje regionu NP Šumava a Strategie udržitelného turismu Regionu NP Šumava. Projekt byl dokončen a jeho výstupy jsou k dispozici na webu Správy.

K naplňování strategické vize rozvoje regionu NP Šumava byla stanovena následující prioritní témata:

Priorita 1. Diversifikovaná místní ekonomika

Opatření 1.1 Příznivé podnikatelské prostředí

Priorita 2. Dostupnost a infrastruktura

Opatření 2.1. Dopravní dostupnost a dopravní infrastruktura

Opatření 2.2. Dopravní obslužnost

Opatření 2.3. Zlepšení síťových služeb

Priorita 3. Udržitelná péče o krajinu, lesy a bezlesí

Opatření 3.1. Udržitelné zemědělství

Opatření 3.2. Udržitelné lesnictví

Opatření 3.3. Péče o krajinu a životní prostředí

Priorita 4. Udržitelný cestovní ruch

Opatření 4.1. Zlepšení infrastruktury cestovního ruchu

Opatření 4.2. Zlepšení kvality služeb cestovního ruchu

Opatření 4.3. Marketing cestovního ruchu

Priorita 5. Kvalitní život v obcích

Opatření 5.1. Dostupnost veřejných služeb

Opatření 5.2. Podpora volnočasových aktivit, rozvoj místní kultury

Priorita 6. Partnerství pro rozvoj regionu

Opatření 6.1. Posílení spolupráce při správě území regionu NPŠ

Opatření 6.2. Podpora rozvoje efektivní místní správy

Opatření 6.3. Rozvojový marketing a propagace území

Krajinný integrovaný plán rozvoje (KIPR)

Implementace Masterplánu bude zajištěna prostřednictvím realizace tohoto pilotního projektu. V roce 2010 byl za významné podpory Správy vytvořen Metodický pokyn Ministerstva životního prostředí pro přípravu a realizaci Krajinných integrovaných plánů rozvoje (KIPR) a dále Postup ověření tohoto Metodického pokynu - Návrh na pilotní projekt KIPR ve specifické oblasti Šumava. Oba dokumenty byly schváleny Usnesením Vlády ČR č. 818/2010. Pro přípravu a realizaci pilotního KIPR, která bude zahájena v roce 2011, získala Správa podporu z národních prostředků SFŽP.

Poradenská centra Zelená úsporám

V souvislosti s propagací programu Zelená úsporám byla zřízena dvě poradenská místa. Činnost konzultačního střediska ve Vimperku byla po krátké době z personálních důvodů přerušena. Konzultační středisko v Kašperských Horách poskytovalo poradenské služby od 15.2. 2010 do 31.10. 2010. Poté byla jeho činnost z důvodu přerušení programu ukončena. Za čtyři a půl měsíce provozu využilo služeb střediska 67 zájemců o podporu, přičemž bylo možné sledovat stoupající trend.

O programu Zelená úsporám proběhly v březnu dva semináře pro veřejnost i pro dodavatele.

Program podpory obcí NP , Národní program SFŽP podle Přílohy IV Směrnice MŽP

Jde o program investiční podpory projektů environmentálního vzdělávání a osvěty, zaměřených na rozvoj sekundární návštěvnické infrastruktury regionů národních parků. Na základě připomínek zformulovaných na semináři k tomuto programu podpory dne 23.3. 2010 byla vyhlášena 1. výzva pro předkládání žádostí v rámci programu podpory obcí ležících v regionech národních parků. Do 1. výzvy byly podány žádosti v celkové výši 28 mil. Kč, z toho 23 mil. z podprogramu IV.4.

Na rok 2010 bylo pro Přílohy IV Směrnice alokováno 50 mil.Kč (slovy: padesát milionů korun českých). Protože nebyla alokace vyčerpána, byla ještě na konci roku 2010 vyhlášena II. Výzva. Pro příští rok se předpokládá alokace ve stejné výši s tím, že PS dotace (MŽP) doporučí změny a případná doplnění programu.

3.3. Zařízení a aktivity pro veřejnost

David Poláček, Josef Štemberk, Tomáš Jiříčka

Obnova terénní infrastruktury

V roce 2010 se naplno rozběhla obměna prvků venkovní informační infrastruktury finančně podporovaná z Operačního programu Životní prostředí. Plán obnovy, rozložený do čtyř let, má skončit v roce 2013. Během těchto let budou všechny informační stojany, sloupky a směrovky na území NP Šumava převedeny do nového designu. V roce 2010 se v rámci projektu obnova návštěvnické infrastruktury na území NP Šumava instalovalo 20 velkých hranatých a 3 kulaté stojany; 50 malých informačních stojanů, 7 vstupních panelů a 50 sloupků se směrovkami.

Zaparkuj a jdi dál

Od loňského roku mohou návštěvníci Šumavy, kteří upřednostňují individuální turistiku a poznávání nových míst, využívat malá parkoviště a odstavné plochy osazené novými informačními mapami s nápisem Zaparkuj a jdi dál. Cílem projektu je umožnit především motorizovaným turistům navštívit místa, která by při svých výletech mohli snadno minout. Ke stávajícím 17 parkovacím plochám s doporučenými okruhy v roce 2010 přibýlo další na Vysokých lávkách u Prášil a připravujeme dalších přibližně čtrnáct.

Zážitková trasa Kyrill v Horské smrčíně (Poledník)

O regeneračních schopnostech horské smrčiny zasažené polomem se letos přesvědčilo okolo 40 000 návštěvníků. Stezka vedoucí napříč polomem je dlouhá 700 metrů, převážně zpevněná poválkou. V roce 2010 byla doplněna o nové informační sloupky usnadňující turistům orientaci a některé její úseky byly po ročním zkušební provozu zpevněny poválkou a doplněny o zábradlí. Stezka je každoročně otevřena v období od 1. července do 30. září.

Rozšíření služeb

V rámci tohoto projektu, podpořeného z programu Cíl 3 Česko – Bavorsko, byly v okolí Kvildy, Bučiny a Borových Lad přepracované tři naučné stezky Bezlesí, Bučina a Les. Tak jako všechny nově realizované a opravované naučné stezky na území Národního parku Šumava, budou na příští sezónu osazeny novými informačními panely.

Na obnově těchto naučných stezek se v rámci přeshraniční spolupráce podílejí oba národní parky NP Šumava a NP Bavorský Les společně. Všechny informace jsou v Českém i Německém jazyce.

Splouvání řeky Vltavy

Návštěvní řád stanovil od 1.5. 2010 do 31.7. 2010 nová pravidla pro splouvání řek v NP Šumava. Rozhodnutím soudu byla ke dni 18.10 zrušena část návštěvního řádu týkající se splouvání Teplé Vltavy, a proto bylo tímto dnem ukončeno i splouvání na dotčeném úseku Vltavy Soumarský Most - most u Pěkné.

Vodácká sezóna 2010 se vyznačovala nadprůměrnými stavy vodní hladiny. Za celou sezónu neklesla výška hladiny ani jediný den pod 50 cm a nedošlo tedy k uzavření řeky pro vodáky. Celkový počet lodí byl 4 884, tedy mírný nárůst oproti předchozímu roku (prvnímu roku s povinnou registrací). Celá sezóna trvala 152 dnů a po 90 dnů z toho bylo volné splouvání (nad 61 cm). Po ostatní dny byla nutná registrace (62 dnů). Zájem vzrostl rovněž o vodácké průvodce – celkem bylo objednáno 50 doprovodů, z nichž se 35 uskutečnilo za účasti 300 osob. Elektronický rezervační systém byl na webu Správy spuštěn od 28.4. 2010. Jeho prostřednictvím bylo celkem provedeno 2 212 záznamů. Zaplacených registrací bylo celkem 1 134, z nichž bylo opětně 1 078 zrušeno a to buď od objednatele anebo kvůli nadlimitní výšce hladiny pro registrované splouvání.

Průvodci divočinou

Třetím rokem pokračuje projekt vycházek do I. zón NP s průvodcem prostřednictvím registračního systému spuštěného na webu Správy. Vzhledem k přísné ochraně biotopů byla kapacita vycházek omezena na 8 až 15 osob. Výpravy za poznáním probíhaly ve vytipovaných oblastech na celkem sedmi různých trasách vždy jednou za dva týdny v rozmezí měsíců červen – říjen. Zpřístupněné lokality jsou: kaňon Křemelné, Vltavský luh, Trojmezí, Smrčina, Modravské pláň. Celkem bylo pořádáno 58 poznávacích výprav zajišťovaných 9 externími průvodci, za celkové účasti 669 návštěvníků. Obsazenost nabídnutých termínů a míst byla 100%. Účast na vycházkách do divočiny s průvodci byla zpoplatněna od 160 do 380 Kč. Zajištění kvalifikovaných průvodců pro všechny doprovody převzalo nově založené regionální sdružení průvodců pod názvem „Krajina bez hranic“.

Průvodci přírodou a krajinou Šumavy

Školení průvodců Šumavou se konalo ve dnech 14. – 16.5. 2010 v Českých Žlebech v ubytovně Správy NPŠ. Celkem se tohoto kurzu zúčastnilo a úspěšně absolvovalo 25 přihlášených převážně z regionu Šumavy. Program se skládal ze vzájemně navazujících přednášek k vybraným tématům vztahujícím se k šumavskému regionu, byl zajištěn zaměstnanci Správy i externími odborníky, celkem 14 přednášejících. Přímé výdaje dosáhly částky cca 40 000 Kč, které byly asi z poloviny hrazeny z poplatků od účastníků. Nově vyškolení průvodci nabídli ukázkové doprovody v průběhu letní turistické sezóny.

Zelené autobusy

Projekt Inovace projektu veřejné dopravy Zelené autobusy v NP Šumava se stal součástí trvalé nabídky služeb pro veřejnost. Jeho realizace probíhá druhým rokem a je financován za podpory Evropské unie. Inovace přinesla zlepšení služeb zvýšením přepravní kapacity, prodloužením sezóny, zavedením nového produktu v podobě jednodenní přestupní jízdenky NP-Ticket a zlepšením publicity projektu. To se už druhým rokem odrazilo ve výrazném nárůstu počtu cestujících.

Letos využilo linky Zelených autobusů 127 373 osob.

Jednodenní jízdenku NP-Ticket využilo 4 895 cestujících.

Skutečné výdaje za rok 2010: 2 191 254,20 Kč / 88 594,98 €

Projekt obdržel podporu z Evropské unie, Evropského fondu pro regionální rozvoj, programu Cíl 3 přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko ve výši 85 %, tj. 75 305,72 €

Podíl Správy 15 %, t. j.: 13 289,26 €

Bavorským partnerem projektu je Okresní úřad Regen.

Dostupná Šumava

V roce 2010 pokračoval opakovaný projekt Dostupná Šumava. V platnosti zůstala trasa zájezdů z předchozího roku do oblasti Hartmanicka, Prášílska a Modravsko. Partnerem projektu se stal Svaz tělesně postižených ČR s.r.o., Místní organizace vozíčkáři Plzeň. Jeho členům byly vyhrazeny dva termíny dle vlastního výběru a dopravce jim poskytl speciální autobus. Jízdné si hradí účastníci zájezdů sami, Správa poskytuje propagační brožury. Zájezdy doprovází průvodce. Pro případné zájemce z Bavorska byla propagační brožura přeložena do němčiny a je k dispozici na webu Správy.

V roce 2010 se z vypsaných 39 termínů uskutečnilo 31 zájezdů. Celkem s Dostupnou Šumavou jelo 947 osob.

Tímto projektem pro seniory a osoby se sníženou pohyblivostí se svým způsobem naplňuje zásada rovnosti příležitostí v přístupu do území národního parku.

Realizace projektu cyklostezky Gerlova Hut' - Nová Hůrka - Prášily - Srní

V roce 2010 byl postaven IV. úsek cyklostezky mezi Velkým Borem a Srní v délce 4 272 km. V trase je jeden nový most a v Srní, Mechově vzniklo nové parkoviště s 15 místy pro OA a 2 stáními pro vozíčkáře. Cyklostezka může být v zimě využívána jako upravovaná lyžařská trasa. Cyklostezka ve III. úseku (postaveno 2009) a IV. úseku vytvořila nové propojení mezi obcemi Srní a Prášily. Za realizaci III. úseku cyklostezky byla udělena cena Ministerstva životního prostředí: Dopravní stavba roku 2009.

Skutečné výdaje za IV. úsek celkem: 23 096 013,90 Kč / 938 750,69 €

Projekt obdržel podporu z Evropské unie, Evropského fondu pro regionální rozvoj, programu Cíl 3 přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko ve výši 60 % skutečných výdajů, t.j.: 540 791,40 €

Podíl Správy 40 %.

Bavorským partnerem projektu je Okresní úřad Regen.

Příprava projektové dokumentace pro cyklostezku Gerlova Hut' - Nová Hůrka – Prášily – Srní; úsek IIB: Skelná – odbočení Vysoké Lávky

V roce 2010 byla pro tuto stavbu vypracována projektová dokumentace a získáno stavební povolení. V roce 2011 se předpokládá podání žádosti o dotaci z programu OPŽP, Prioritní osa 6.2 a podle výsledku i realizace stavby.

Spolupráce s obcí Borová Lada na projektu Pietní úprava prostoru bývalého kostela v Novém Světě

Správa NP a CHKO Šumava se v rámci spolupráce s obcemi regionu národního parku v roce 2010 formou odborné a organizační pomoci podílela na projektu obce Borová Lada a jejích německých rodáků s názvem Pietní úprava prostoru bývalého kostela v Novém Světě.

Spolupráce byla vedena ve společném zájmu péče o kulturního a historické dědictví Šumavy.

Dotace získané na projekty v roce 2010

Název projektu	Získaná od:	€ / CZK
Zelené autobusy (2010)	Evropská unie, ERDF, Cíl 3	75 305,72 €
Cyklostezka Gerlova Huť - Nová Hůrka - Prášily - Srní; IV. úsek: Velký Bor – Srní	Evropská unie ERDF, Cíl 3	540 791,40 €
Rozšíření služeb a návštěvnické infrastruktury	Evropská unie ERDF, Cíl 3	28 931,99 €
Masterplán	Evropská unie ERDF, TA OPŽP	643 200,- Kč

Schválené žádosti o podporu projektu

Podpora na projekt:	Získaná od:	€ / CZK
Krajinný integrovaný plán rozvoje Regionu NP Šumava	SFŽP	3 700 000,- Kč

Spolupráce s NNO

Cílem je aktivní zapojení veřejnosti do společných projektů a akcí podporujících ochranu přírody a krajiny. Jednotlivé aktivity NNO vedou k rozvoji regionu a jsou současně nástrojem pro další vzdělávání široké veřejnosti.

Způsoby spolupráce s NNO:

1) Navázání smluvního vztahu

- memorandum o vzájemné spolupráci
- smlouva o partnerství a spolupráci
- smlouva na konkrétní projekt (např. Zelený bod Strašín, Můj přítel kůň apod.)

2) Spolupráce bez smluvního vztahu

- podpůrné stanovisko k projektům NNO
- společná realizace projektů, jejichž nositelem je NNO (např. Týdny pro les, Infostánek, internetový zpravodaj, úklidové akce a další)

NNO	smluvní vztah		projekty		
	na projekt	dlouhodobý	realizované	probíhající	celkem
RRA		1	2		2
Přátelé Šumavy	3	1	2	1	3
Šumavská renesance		1	2		2
Hnutí Duha			2	1	3
ČSOP Šumava - Vimperk		1	4	2	6
SPŽS		1	1		1
Geocaching na jihu Čech			2		2
Nově od roku 2010					
Šumavská galerie Františkov	1	1	1		1
Šumavské dědictví a budoucnost		1		1	1
Zážitková akademie - Německo		1		1	1
Fórum dárců			1		1
ELFUN - GE Capital			2		2

Spolupráce s MěKS Vimperk – Léto pod Boubínem

Spolupráce je zaměřena na společné zviditelnění a oživení dominanty Vimperka – zámku. Dalším cílem je společná prezentace kulturních pořadů a dalších programů pro širokou veřejnost. Jednotlivé akce v areálu vimperského zámku jsou určeny nejen pro místní obyvatele, ale také pro návštěvníky regionu Boubínsko a Šumavy.

V rámci projektu „Léto pod Boubínem“ se uskutečnilo:

- 8x koncert - dechový orchestr, alternativní scéna, rock, vážná hudba
- 10x divadlo - divadelní představení nejen pro malé
- 5x ostatní - řemeslné trhy, slavnosti, autorské čtení

Odbor komunikace s Muzeem při Správě NP a CHKO Šumava, ve spolupráci s MěKS Vimperk a RRA Šumava zrealizovali následující kulturně společenskou akci:

„Slavnost pro Zámek“ u příležitosti vyhlášení zámku Vimperk jako národní kulturní památkou

- setkání dřevosochařů – týdenní soustředění šesti výtvarníků
- 1x divadelní představení
- 1x koncert

Výstupy:

- společná propagace regionu Šumava na kulturně společenských akcí
- dobrovolnické práce na území NP a CHKO (revitalizace rašelinišť, infostánek, kampaně, ankety, sázení stromků, úklidové akce...)
- společně realizované kulturně společenské akce – Slavnost pro Zámek
- likvidace invazních druhů
- příprava projektů
- vydávání tiskových materiálů

3.4. Informační střediska a expozice

3.4.1. Středisko ekologické výchovy (SEV) Vimperk

Martina Kučerová

Výukové programy EVVO

Středisko SEV Vimperk v roce 2010 nabízelo výukové programy pro děti všech věkových kategorií.

Nabídka výukových programů:

- pro předškolní děti (MŠ) v první polovině roku 2010 dobíhal celoroční projekt, do kterého se zapojilo 5 mateřských škol, což čítalo cca 100 dětí

Od září 2010 nabízíme 11 výukových programů.

- pro první stupeň ZŠ nabízíme 13 programů vč. 2 programů v areálech Bavorského lesa
- pro druhý stupeň základních škol 12 programů vč. 2 programů v areálech Bavorský les
- pro střední školy nabízíme 18 výukových programů a exkurzí vč. 2 programů v areálech Bavorského lesa

Nabídku výukových programů využilo 9 mateřských škol, které v době říjen – prosinec absolvovali 14 výukových programů, což činí 306 dětí.

Počet uskutečněných výukových programů:

pro MŠ v době říjen – prosinec se uskutečnilo 14 VP tj. 306 dětí

pro 1. stupeň ZŠ se uskutečnilo 35 VP tj. 589 dětí

pro 2. stupeň ZŠ se uskutečnilo 20 VP tj. 347 dětí

pro SŠ se uskutečnil 3 VP tj. 72 studentů

Výukových programů se celkem zúčastnilo 1 314 dětí.

Dále jsme uskutečnily speciální výukové programy a akce :

15. – 17.6. 2010 spolupráce při pořádání celorepublikového kola ČSOP „Zlatý list“ – odborné exkurze, zástupci v hodnotící komisi, pomoc při vytváření hodnotících otázek

8. – 9. 10. akce pro děti v Neuschönau při oslavách 40. let Bavorského lesa (SEV Vimperk, SEV K. Hory)

14. 10. 2010 česko německá akce Borová Lada pro partnerské školy (ZŠ Borová Lada a ZŠ Mauth) – 4 hod, 56 dětí (SEV Vimperk, SEV K. Hory)

22. – 23.10. 2010 příprava stezky a pomoc při pořádání krajského kola ekologické olympiády Plzeňského kraje pro SŠ (SEV Stožec, SEV Vimperk, SEV K. Hory), 50 osob

Příspěvky na konferenci EV:

15. 9. 2010 konference EV Plzeň

9. - 10. 11. konference EV České Budějovice (SEV Vimperk, SEV K. Hory, SEV Stožec)

Kruh učitelů

- každý měsíc (mimo červenec, srpen) probíhalo setkání učitelů z MŠ a ZŠ, průměrný počet na 1 akci byl 5 učitelů.

<i>Aktivity pořádané SEV Vimperk pro školy</i>		
Akce	Téma	Počet osob
Den Země		
23. 4. 2010 ZŠ TGM Vimperk, ZŠ Smetanova Vimperk, ZŠ Lenora	„Den Země“	550 osob
CELKEM		550 dětí

Programy pro veřejnost organizované SEV Vimperk

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
27. 1. 2010	Poznávejme Národní park Šumava	8	2 hod.
10. 2. 2010	Lesní skřítkové	14	2 hod.
3. 3. 2010	Všichni potřebují domov	18	2 hod.
31. 3. 2010	Ptačí cvrlikání a velikonoční tvořivá dílna	15	2 hod.
14. 4. 2010	Rysíkovo povídání	7	2 hod.
12. 5. 2010	Jarní hry s přírodou	12	2 hod.
9. 6. 2010	Hrajeme si na přírodu a tvořivá dílna	21	2 hod.
22. 9. 2010	Poznávejme NP Šumava a tvořivá dílna	5	2 hod.
20.10. 2010	Rysíkovo povídání a tvořivá dílna	15	2 hod.
24. 11. 2010	Výroba adventních věnců - děti	18	2 hod.
25. 11. 2010	Výroba adventních věnců – učitele, veřejnost	15	2 hod.
16.12. 2010	Šumava panoramatická - promítání	20	2 hod.
Celkem se zúčastnilo 12 akcí		168 osob	24 hod

Oddělení středisek environmentální výchovy v roce 2010 realizovala následující projekty:

1. Mezinárodní tábor 4 přeshraničních národních parků v NP Šumava

Zdroj: SFŽP, 70 % dotace, 30 % kofinancování

Harmonogram projektu: Projekt byl v roce 2010 ukončen. /financování/.

Celkové náklady projektu: 90 888,- Kč bez DPH

Podpora ze SFŽP: 63 621,- Kč

Správa NP a CHKO Šumava: 27 264,- Kč

Obsah projektu:

Termín konání tábora: 31. 7. – 7. 8. 2011

Organizace mezinárodního tábora za účelem podpory environmentálního vzdělávání s důrazem na vysvětlení významu národních parků.

Cílové skupiny: účastníci tábora, 8 účastníků z NP Šumava, NP Bavorský les, NP České Švýcarsko, NP Saské Švýcarsko

Území realizace projektu: - Národní park Šumava, okolí Horské Kvildy, jezero Laka, Plešné jezero, Modrava a okolí.

Hlavní náplní projektu bylo seznámení s Národním parkem Šumava, s významem tohoto chráněného území pro biodiverzitu této krajiny, vysvětlení významu národních parků pro evropskou přírodu, seznámení s evropskou ochranou přírody - mezinárodní spolupráce přeshraničních národních parků, setkávání s odborníky NP Šumava. V rámci programu bylo realizováno velké množství výukových programů na téma ochrany přírody a biodiverzity. Partneri: NP Bavorský les, NP České Švýcarsko, NP Saské Švýcarsko.

2. Nová Koncepce St. Oswald
Harmonogram: rok 2009 - 2012

Zdroj: Interreg III. Oblast České republika

Program: Interreg – Cíl III. Česká republika – Bavorsko

Celkové náklady projektu : 1 315 000,- Kč

Dotace: 44 786,50 EUR

Projekt, který je realizován ve spolupráci s Národním parkem Bavorský les. Na německé straně se v rámci tohoto projektu rekonstruuje muzeum historie lesa St.Oswald. Na české straně vznikla v roce 2010 česko-německá učebna u SEV Vimperk.

V roce 2010 se v rámci projektu na české straně zrealizovalo:

- Vybavení česko-německé učebny v SEV Vimperk – nákup německých odborných knih, mikroskopu propojeného s počítačem – 2 ks, měřicí přístroje Pasco s příslušenstvím, interaktivní tabule Active Board s příslušenstvím.
- Příprava a tisk 7 druhů určovacích klíčů na téma – NP Šumava, NP Bavorský les, Rostliny a živočichové rašelinišť, Rostliny lesa, Živočichové lesa, Rostliny a živočichové vod, Rostliny a živočichové bezlesí.
- Realizace celoročního projektu pro II.stupeň ZŠ a středních škol – Šumava v proměnách času

- Realizace 10 výukových krabic – česko-německých pomůcek

3. Zkvalitnění a zefektivnění EV v SEV NP a CHKO Šumava, přírodovědná soutěž pro školy tohoto regionu

Program: SFŽP, 4.1.

Celkové náklady projektu: 1 342 000,- Kč

Dotace: 939 442,- Kč

Zlepšení podmínek pro realizaci EV na střediscích EV Správy NP a CHKO Šumava. Zefektivnění metod výukových programů zaměřených na seznámení s územím NP a CHKO Šumava. Spolupráce se školami v regionu. Tento projekt byl v roce 2010 úspěšně schválen SFŽP. Samotná realizace proběhne od roku 2011

Oddělení středisek environmentální výchovy v roce 2010 realizovala tyto didaktické materiály:

- Pexetrio – Znáš motýly NP Šumava a NP Bavorský les? – prodejní
- Plakáty do časopisu Šumava – 4 x ročně
- Příloha novin Nová Šumava – 6 x ročně
- Nabídka výukových programů pro školní rok 2010/2011
- Samoobslužné pracovní listy na webu Správy – rys ostrovid, tetřev hlušec, žluťásek borůvkový, zmije obecná.

Novinky v oddělení environmentální výchovy v roce 2011:

1. Zvětšení počtu výukových programů na SEV Stožec na 2 výukové programy denně při pobytových akcích
2. Pracovní listy ke všem výukovým programům, které účastníci obdrží na konci programu a dále s nimi mohou pracovat ve školním vyučování.
3. Nová interaktivnější podoba nabídky výukových programů s názory učitelů na výukové programy.
4. Kruh učitelů – programy pro pedagogy regionu Šumava.
5. Nová podoba informací na Webu Správy.
6. Zpoplatnění výukových programů na 20,- Kč/žák.

7. Zpoplatnění programů pro veřejnost náročných na pomůcky, výrobky si odnáší účastníci programu v ceně 20,- Kč/účastník.
8. Zpoplatnění programů pro veřejnost realizovaných externími dodavateli v ceně 10,- Kč/účastník.
9. Nové evaluační dotazníky pro pedagogy, kteří přichází na výukové programy s žáky škol.

3.4.2. IS a SEV Stožec

Výukové programy EVVO

Celkem se uskutečnilo 45 pobytů s programem, v rozmezí 2 – 8 dní a 20 jednodenních programů v rozmezí 3 – 7 hodin pro celkem 41 škol.

Od roku 2010 jsou každý den (kromě dne příjezdu a odjezdu skupiny) realizovány 2 výukové bloky denně v celkové délce 6,5 - 7 hodin

Počet výukových programů:

- pro 1. stupeň ZŠ uskutečněno 73 VP
- pro 2. stupeň ZŠ uskutečněno 76 VP
- pro SŠ uskutečněno 17 VP
- pro ostatní skupiny uskutečněno 10 VP

Výukových programů se celkem zúčastnilo 1 691 dětí.

Dále jsme uskutečnily speciální výukové programy s exkurzí po NP Šumava:

22. 6. 2010 SŠ Prague British School – Téma: Les, lišejníky – Stožecká kaple - transekty (8 hodin, program v angličtině).

23. 6. 2010 SŠ Prague British School – Téma: Rašeliniště – Soumarský Most (8 hodin, program v angličtině).

22. - 23. 10. 2010 Krajské kolo ekologické olympiády Plzeňského kraje pro SŠ (SEV Stožec, SEV Vimperk, SEV K. Hory spolupráce při přípravě a realizaci)

<i>Aktivity pořádané SEV Stožec pro školy</i>		
Akce	Téma	Počet osob
Den Země		
22. 4. 2010 ZŠ Volary, ZŠ N.Pec, ZŠ Stožec, ZŠ Horní Planá, ZŠP Vimperk	„Den Země“	150 osob
<i>Evropský den parků</i>		
21. 5. 2010 ZŠ Horní Planá, ZŠ Stožec, ZŠ Dýšina, ZŠ Volyně, ZŠ Vráto	„Půda“	80 osob
<i>Podzimovaná</i>		
6. 10. 2010 ZŠ Vimperk, ZŠ Stožec, ZŠ Vyšší Brod, ZŠ Strážný	„Stromy“	126 osob
22. - 23. 10. 2010 SŠ Plzeňského kraje	Krajské kolo ekologické olympiády	50 osob
CELKEM		406 dětí

Aktivity IS Stožec ve vztahu k veřejnosti a spolupráce se subjekty v regionu:

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
6. 1. 2010	Fantazie s vůní Orientu	20	2 hod.
20. 1. 2010	Nenuďte se doma – tvořivá dílna	8	2 hod.
3. 2. 2010	Nenuďte se doma – tvořivá dílna	5	2 hod.
17. 2. 2010	Nenuďte se doma – tvořivá dílna	12	2,5 hod.
3. 3. 2010	Nenuďme se doma – tvořivá dílna	6	2 hod.

11. 3. 2010	Kdepak jsou? - přednáška	18	3 hod.
13. 3. 2010	Schování pod povrchem - doprovod	10	2 hod.
24. 3. 2010	Jarní vití/vytí – tvořivá dílna (N. Pec)	20	3,5 hod.
25. 3. 2010	Jarní vití/vytí – tvořivá dílna (Stožec)	15	3 hod.
1. 5. 2010	Jarní gruntování - úklid	5	3 hod.
7. 7. 2010	Skryté pod povrchem – pro děti	35	3 hod.
9. 7. 2009	Putování ke Stožecké kapli	9	6 hod.
8. 7. 2010	Za historií kanálů - doprovod	5	6 hod.
14. 7. 2010	Staročeské hry	80	4 hod
20. 7. 2010	Po stopách medvěda - doprovod	18	6 hod.
21. 7. 2010	Kam se poděl ovčí „kožíšek“?	58	4 hod.
28. 7. 2010	Za historií kanálů - doprovod	10	6 hod.
29. 7. 2010	Po stopách medvěda - doprovod	9	6 hod.
5. 8. 2010	Stará řemesla Šumavy - jarmark	1500	8 hod.
11. 8. 2010	Kam se poděl ovčí „kožíšek“?	44	4 hod.
18. 8. 2010	Staročeské hry	93	4 hod.
25. 8. 2010	Letní hraní s přírodou – hry pro děti	11	3 hod.
27. 9. 2010	VII. Stožecké mistrovství světa v tlučení špačků	81	5 hod.
24. 11. 2010	Vánoční klábosení – tvořivá dílna (N. Pec)	28	4 hod.
25. 11. 2010	Vánoční klábosení – tvořivá dílna (Stožec)	15	4 hod.
17. 12. 2010	Vánoce pro ptáčky	15	3 hod.
Celkem se zúčastnilo		2 130 osob	101 hod

Návštěvnost IS v jednotlivých měsících roku 2010

Měsíc	Návštěvnost	Z toho cizinci	Poznámka
Leden	360	29	
Únor	674	65	
Březen	436	14	
Duben	190	11	IS zavřeno
Květen	879	31	
Červen	1016	35	
Červenec	2583	98	
Srpen	2841	97	
Září	987	57	
Říjen	689	31	
Listopad	120	0	IS zavřeno
Prosinec	153	2	
Celkem	10 928	470	

3.4.2. IS a SEV Kašperské Hory

Miroslava Michnová, Milada Janošíková

Výukové programy EVVO

Celkem se uskutečnilo **138 VP**, délka trvání programů je 2 – 6 hodin.

Z toho: pro MŠ **27 VP**

pro ZŠ 1.st. **58 VP**

pro ZŠ 2. st. **32 VP**

pro ZŠ Praktická **20 VP**

pro SŠ **1 VP**

Výukových programů se celkem zúčastnilo **2 166** dětí.

Další aktivity pořádané SEV K. Hory pro školy

Akce ke Dni Země:

Téma: Tajemní noční letci Šumavy

27. 4. 2010 – ZŠ Nalžovské Hory 120 osob

28. 4. 2010 – ZŠ Kašperské Hory 120 osob

30. 4. 2010 - ZŠ Hartmanice 110 osob

Akce k Evropskému dni parků:

Téma: Tajemní noční letci Šumavy

27. 5. 2010 – ZŠ Komenského Sušice 200 osob

9. 6. 2010 - ZŠ Lerchova Sušice 280 osob

Jiné akce: 10. 9. 2010 – ZŠ, MŠ a obec Žihobce - téma: **“Evropský den pro netopýry”** 190 osob

Celkem : 1 020 dětí

Přírodovědné kroužky

Ekologický kroužek při ZŠ Hartmanice lektorování celoročně

Přírodovědný kroužek při ZŠ Kašperské Hory lektorování od října 2010

Spolupráce se zájmovým kroužkem "Králováci" při OS Náš domov Šumava Kašperské Hory.

Výstavy

„Šumavské kapky“ - květen - . výstava fotografií Pavel Kavale

„Cestou, necestou“ - červenec, srpen - výstava fotografií ZŠ Komenského Sušice

„Namaluj obrázek jarní přírody“ - výstava výtvarných prací dětí - soutěž vyhlášená SEV

v příloze novin Nová Šumava - květen až červenec

„Namaluj jeřabinkovou vílu či skřítku“ - výstava výtvarných prací dětí - soutěž vyhlášená SEV v příloze novin Nová Šumava - listopad, prosinec.

Aktivity IS K. Hory ve vztahu k veřejnosti a spolupráce se subjekty v regionu:

Programy pro veřejnost organizované

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
21.1.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	34	3
4. 2.	Pohledy do krajiny – Život a práce lidí na staré Šumavě -E. Kintzl	34	2
11. 2.	Pohledy do krajiny – Tenerife - H. Černá-Zahálková	26	2
15. 2.	Ruční výroba skleněných korálků „PATEŘÍKŮ“na sklář. kahanu - J. Wudy	60	5
18. 2.	Pohledy do krajiny – Brána Arktidy - Špicberky - J. Skala	36	2
23. 2.	Za dobrodružstvím na sněžnicích	30	5
24. 2.	Tvořivá dílna " Z ovčína"	21	4
25. 2.	Pohledy do krajiny – Jižní Amerika - L. Městková	34	2,5
3. 3.	Hurá na sněžnice	38	3
4. 3.	Ruční výroba skleněných korálků „PATEŘÍKŮ“na sklář. kahanu - J. Wudy (NCD Modrava)	96	5
4. 3.	Pohledy do krajiny - Chicago - A. Frídl	35	2
10. 3.	Den s kolovrátkem	48	4
11. 3.	Pohledy do krajiny – Rožmberkové v českých dějinách -A. Kubíková	31	2
18. 3.	Pohledy do krajiny -Nepál - M. Špírek	38	2
25. 3.	Pohledy do krajiny - Počátky profesionální ochrany přírody v CHKO Šumava - F. Kortus	18	2
1. 4.	Ornitologická vycházka ke Dni ptactva - L. Bufka	18	2
1. 4.	Pohledy do krajiny – Argentina -V. Košičár	32	2
15. 4.	Pohledy do krajiny – Madeira - J. Pecánek	32	2,5
22. 4.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	29	4
13. 5.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	37	4
23. 5.	Evropský den parků – Botanická vycházka -H. Kohoutová	14	3

24. 5.	Evropský den parků (interaktivní prvky EVVO, promítání filmů s ekolog. tematikou, prezentace NPŠ, tradiční zpracování ovčí vlny	34	8
17. 6.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	16	4
24. 6.	Těšíme se na prázdniny	45	7
5. 7.	Ruční výroba skleněných korálků „PATEŘÍKŮ“na sklář. kahanu - J. Wudy	86	5
13. 7.	Po stopách zlatokopů	22	3
16. 7.	Po stopách šumavských zálesáků	48	4
16. 7.	Drtivý dopad - L. Honzík - přednáška s promítáním a pozorováním noční oblohy	18	5
22. 7.	Hledání šumavských skřítků	90	4
27. 7.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	55	4
6. 8.	Umíme si ještě hrát, aneb nejen jídlem živ je člověk	115	4
7. 8.	Rýžování zlata v Amálině údolí - K. Ešner	25	4
10. 8.	Ruční výroba skleněných korálků „PATEŘÍKŮ“na sklář. kahanu - J. Wudy (NCD Modrava)	105	5
12. 8.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	60	5
27. 8.	Netopýří noc	50	4
7. 9.	Ruční výroba skleněných korálků „PATEŘÍKŮ“na sklář. kahanu - J. Wudy	35	5
14.9.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	26	4
18. 9.	Kvetoucí poklady podzimu - H. Kohoutová	16	3
7. 10.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	10	3
9. 12.	Předvánoční tvořivá dílna s koncertem místní hudební skupiny	65	5
15. 12.	Šumava panoramatická - V. Hošek	32	2
CELKEM		1694	152

Prezentace činnosti na významných akcích pořádaných obcemi a jinými subjekty v regionu:

8. 5. Slavnosti na hradě Kašperk - spolupráci s MěÚ K. Hory **320 osob**
(interaktivní prvky EVVO, prezentace NPŠ, tradiční zpracování ovčí vlny)
9. 5. Slavnosti na hradě Kašperk - spolupráci s MěÚ K. Hory **310 osob**
(interaktivní prvky EVVO, prezentace NPŠ, tradiční zpracování ovčí vlny)
28. 8. Po stopách Ježíšových - spolupráce s Muzeem Šumavy a Šumavským kulturním spolkem Kašperské Hory (komponovaný pořad) **35 osob**
- 30.10. Zavírání hradu Velhartice (prezentace NPŠ, tvořivá dílna z ovčína) **60 osob**
- Spolupráce s Centrem volného času Šumava 2000, o.s. Kašperské Hory.
- Spolupráce s OS Náš domov Šumava Kašperské hory.

Celkem: **725 osob**

Akce pořádané pro veřejnost navštívilo celkem 2 419 návštěvníků.

Spolupráce na akcích pořádaných Správou NP a CHKOŠ

18. 2. 2010 Sněhová vločka - účast a spolupráce na PPV Srní **24 dětí**
25. 3. 2010 Pozorování zvěře na Srní **11 dětí**
5. 6. 2010 Den pro tetřeví kuřátka - účast a spolupráce na PPV obce Prášily **60 dětí**
13. 6. 2010 Setkání na Rokytě - účast a spolupráce na PPV IS Rokyta a obce Srní **20 dětí**
31. 7. - 7. 8. 2010 Mezinárodní tábor 4 přeshraničních parků (spolupráce SEV Vimperk, SEV Stožec a SEV K. Hory na přípravě a provozu tábora, na realizaci programu).
8. - 9. 10. 2010 Neuschönau - akce pro veřejnost při oslavách 40. let NP Bavorský les (SEV Vimperk, SEV K. Hory)
14. 10. 2010 Borová Lada - česko-německá akce pro partnerské školy (ZŠ Borová Lada a ZŠ Mauth) (spolupráce SEV Vimperk, SEV K. Hory) **56 dětí**
22. - 23. 10. 2010 Krajské kolo ekologické olympiády Plzeňského kraje pro SŠ (SEV Stožec, SEV Vimperk, SEV K. Hory spolupráce při přípravě a realizaci) **50 osob**
1. 12. 2010 Tvořivá dílna pro studenty SŠ v rámci vyhodnocení projektu Šumava a Bavorský les v proměnách času **30 dětí**

Návštěvnost IS a SEV NP a CHKO Šumava Kašperské Hory v letech 1998 - 2010

ROK	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Leden		200	334	306	225	125	199	326	111	549	525	1220	496
Únor		547	526	420	908	429	534	578	376	619	671	1319	1012
Březen		664	979	498	675	240	324	514	449	940	917	939	827
Duben		457	719	656	1070	453	1057	732	720	921	850	923	1032
Květen		1097	1201	1085	1174	1374	1881	1717	1361	1752	2710	2331	1864
Červen		1395	1575	1314	1108	1379	1743	1350	1733	1542	2083	1782	2016
Červenec	545	1163	1517	1484	1188	1709	1639	2514	1747	2434	2765	2572	2875
Srpen	1194	1368	1292	1417	977	1550	1813	2375	2625	3524	2853	2764	3128
Září	826	850	1128	533	553	732	855	1026	1068	966	1287	1267	1086
Říjen	372	864	914	912	460	1057	865	757	875	931	1427	423	669
Listopad	299	829	550	306	227	39	274	74	91	170	197	320	480
Prosinec	139	400	313	107	202	306	160	270	208	334	825	580	420
Celkem	3375	9834	11048	9038	8767	9393	11344	12233	11404	14682	17110	16440	15905

3.4.4. OSTATNÍ

IC Nová Pec

V první polovině roku 2010 pokračovaly práce na realizaci interiéru a expozice informačního centra Obce Nová Pec. Expozice seznamuje návštěvníky stručně s historií obce, informuje o NP a CHKOŠ a naší nabídce pro návštěvníky a dále poskytuje tipy k návštěvě zajímavých míst v okolí. Mezi Správou NP a CHKO Šumava a Obcí Nová Pec byla uzavřena smlouva v rámci provozování IC. Pro veřejnost bylo informační centrum otevřeno od poloviny července 2010.

IC Kabinet ochrany přírody - Prachárna Český Krumlov

Správa NP a CHKO Šumava přijala nabídku ke spolupráci na realizaci informačního centra v historické budově bývalé prachárny Státního hradu a zámku Český Krumlov. Probíhala předprojektová příprava, byla stanovena a odsouhlasena základní koncepce Kabinetu ochrany přírody obsahující jednak expozici s nosným tématem řeky Vltavy a navazujících ekosystémů od Šumavy po Blanský les, dále environmentální aktivity realizované ve spolupráci s NNO (rozsah a okruh spolupráce projednáván). Předběžně byli osloveni dodavatelé (zpracování studie, projektové dokumentace) a předjednána další spolupráce. Na realizaci expozice je předpoklad čerpání prostředků z OPŽP – osa 6.2 nebo 7.

IS Černé jezero

Počátkem roku proběhly ve spolupráci se Sekcí CHKO v Sušici schůzky k rozpracovanému záměru informačního střediska, navazující podpůrné informační infrastruktury v exteriéru a prezentační trasy v návštěvnický exponované oblasti Špičák – Černé jezero. Záměr projektu vychází z odsouhlasené Koncepce pro realizaci informačních středisek a rozvoje informační infrastruktury. Další práce na záměru IS Černé jezero v průběhu roku nepokračovaly.

Výstavy

Výstava „Krajina a lidé Šumavy ve třech tisíciletích“

Výstava zpracovaná a realizovaná v roce 2009 ve spolupráci s Oddělením řízení projektů je zaměřena na prezentaci Regionu NP Šumava s důrazem na Masterplán – Krajinový integrovaný plán rozvoje tohoto regionu. V měsících prosinec 2009 – leden 2010 byla výstava instalována v budově českého zastupitelství v Bruselu. Další instalace:

- 1. 7. – 26. 9. 2010 – Kvilda, obecní sál
- 5. 10. 2010 – březen 2011 - Plzeňský kraj - Krajský úřad, Odbor ŽP

Výstava „Šumava“

V lednu 2010 byla slavnostní vernisáží uvedena výstava „Šumava“ v atriu budovy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Praze. Výstava zde proběhla v termínu 12. – 28. 1. 2010. Mobilní výstava má odbornější charakter, zaměřená je hlavně na lesní ekosystémy NPŠ. V průběhu roku byla výstava rozšířena o nové informace. Další instalace proběhly dle harmonogramu následovně:

- 28. 1. – 8. 2. 2010 – Praha, Senát
- 15. 2 – 1. 3. 2010 – Písek, Hotel Bílá růže
- 16. 3. – 18. 3. 2010 – Vimperk, Hotel Zlatá hvězda
- 29. 3. – 4. 5. 2010 – Veselí nad Lužnicí, SOŠ pro ochranu životního prostředí
- 8.5. – 26. 6. 2010 – Vimperk, zámek
- 1. 7. – 26. 9. 2010 – Kvilda, obecní sál
- 8. 10. – 10. 10. 2010 – Český Krumlov, v rámci festivalu Ekofilm
- 20. 12. 2010 – 14. 2. 2011 – České Budějovice, Jihočeská univerzita – PŘF.

Výstava „Naše národní parky - zelené mosty Evropy“

Putovní výstava fotografií byla realizována pod záštitou Ministerstva životního prostředí ČR a Europarc. Pracoviště v Kašperských Horách zajišťovalo koordinaci této výstavy v rámci její instalace v NP Bavorský les (1. 4. – 19. 5. 2010) a v NP Šumava (1. 9. – 31. 10. 2010).

Záměrem je další efektivní prezentační využití všech výstav s mobilním charakterem i v následujících letech; předpokládá se také doplňování částí výstav a jejich aktualizace.

Youtube

Správa pokračovala v realizaci prezentačních videosekvencí na portálu Youtube.

- v současné době prezentováno 16 videosekvencí s tematikou:
 - 5 akcí - marketingové prezentace s podporou a nabídkou pro turistiku
 - 11 akcí – druhová ochrana zaměřená na faunu
 - 1 akce – historické zajímavosti

Zajištění přepisů videotitulů na nosičích DVD pro informační střediska Správy

Pro účely informačních středisek a středisek ekologické výchovy Správy byly průběžně realizovány přepisy videopořadů s tematikou ochrany přírody, životního prostředí a kulturního dědictví z videotéky MŽP a z filmových festivalů Ekofilm a TSTTT. Realizována obnova licencí videotitulů s tematikou o přírodě na Šumavě a života obyvatel a jejich distribuce do stávající sítě IS a SEV.

Archiv těchto titulů je realizován na pracovišti v Kašperských Horách, kde je umístěna videotéka.

3.4.5. Muzeum Vimperk

Milena Smolová

Od 1. května do 31. října navštívilo muzeum 8 097 návštěvníků, na vstupném bylo vybráno celkem 105 970,- Kč. Prodej v muzeu činil 78 026,- Kč.

V 36 skupinách navštívilo muzeum 916 osob z toho 110 dospělých, 170 důchodců a 636 dětí.

Od května do konce září se 3 578 platících návštěvníků zúčastnilo prohlídky zámku, na vstupném bylo vybráno celkem 114 700,- Kč. V pokladně muzea byly pouze prodávány vstupenky organizaci prohlídek měl na starosti správce zámku.

Muzeum bylo otevřené pro návštěvníky od 1. května do 30. června a od 1. září do 31. října denně, kromě pondělí, od 9 do 16 hodin. Od 1. července do 31. srpna byla prodloužena zavírací hodina až do 18 hodin.

Od 1. května do 31. října byly pro návštěvníky přístupné stálé expozice sklářství, knihtisku a historie města. Rok 2010 byl pro muzeum významným – uplynulo 60 let od jeho založení, k tomuto výročí jsme připravili pro návštěvníky na celou sezónu dvě výstavy první byla o historii muzea a druhá pod názvem „Ze sbírek muzea“ obsahovala zajímavé předměty z depozitáře. Od 1. května do 30. června probíhala ve výstavních místnostech muzea výstava „Obrázky Ivy Hüttnerové“ a od 5. července do 31. října výstava obrazů „Rok vody“ (výstavu připravilo sdružení „Šumavská renesance“ z Kašperských Hor).

Ve Vlčkově věži probíhaly od 1. července do 31. října dvě výstavy. Do výstavy „Vimperk na fotografii“ byly použity fotografie z muzejního fondu. Výstava „Architekt Josef Zítek“ (žil v nedalekých Lčovicích a uplynulo 101 let od jeho smrti) byla zapůjčena z Obecního úřadu ve Lčovicích. Od 7. srpna do konce října byla do Vlčkovy věže umístěna třetí výstava „Běloruská básnířka Larysa Henjuš“ (uplynulo 100 let od jejího narození a v roce 1948 byla krátce vězněna na vimperském zámku). Výstava byla vytvořena ve spolupráci s Národní knihovnou v Praze. Pro rok 2010 nebylo vybíráno ve Vlčkově věži vstupné jak tomu bylo v předchozích letech, věž byla zahrnuta do prohlídek zámku.

Ve spolupráci s Městským kulturním střediskem ve Vimperku se uskutečnily v zámecké kapli dva koncerty vážné hudby 12. srpna a 27. září. Pěvecký sbor Canto při Gymnáziu a Střední odborné škole ekonomické ve Vimperku byl pořadatelem adventního koncertu, který se konal v zámecké kapli v pondělí 20. prosince. Na koncerty poskytujeme bezplatně prostory muzea nevybíráme vstupné ani nevykazujeme jejich návštěvnost.

V květnu a v červnu bylo v zámecké kapli předáno maturitní vysvědčení čtyřem třídám studentů gymnázia a ekonomické školy.

V letošním roce uzavřelo v zámecké kapli manželství 5 párů.

3.4.6. Zámek Vimperk

Antonín Dvořák, Vladimír Vlk

Projekt rekonstrukce vimperského zámku je co do objemu rozpočtovaných nákladů největším projektem Správy NP a CHKO Šumava. Zámek získala Správa do svého majetku od města Vimperk v roce 1991. Do roku 1995 měla v jeho dolní části své sídlo. Během 90. let byly započaty rekonstrukční práce, které měly z nemovitosti učinit regionální vzdělávací centrum. Byly opraveny střechy a rozpadající se části hradeb. Finanční prostředky tehdy určené na opravu zámku, byly ale v roce 1997 přesunuty na likvidaci povodňových škod na Moravě a od další rekonstrukce bylo

upuštěno. V roce 2007 bylo rozhodnuto o novém projektu rekonstrukce zámku, po jehož realizaci by z něho mělo vzniknout Mezinárodní environmentální vzdělávací centrum s cílem vytvořit další vstupní bránu k informacím a k prezentaci přírodního a kulturního dědictví v oblasti Šumavy a Bavorského lesa.

Zámek byl koncem roku 2008 a v roce 2009 vyklizen a připraven pro projektanty a architekty a pro zkoumání archeologů, restaurátorů a památkářů.

V 1. čtvrtletí roku 2010 byla zásadním způsobem změněna koncepce projektu rekonstrukce a využití objektu zámku. Hlavní změnou bylo vyloučení ubytování z celého objektu a rozšíření prostor pro environmentální expozici. Jedním z hlavních důvodů byl záměr čerpání dotace na expozici z OPŽP, osa 6.2, kde původní projekt nesplňoval podmínky pro přijetí žádosti.

V roce 2010 probíhaly intenzivní práce na projektu environmentální expozice „Krajina a lidé Šumavy ve třech tisíciletích“ a na projektu sadových úprav zahrad. Zadáním pro obsahové řešení obou projektů – jak v interiéru, tak v exteriéru – byla podpora a prezentace biodiverzity, včetně jejích proměn v návaznosti na změny v člověkem ovlivňované krajině.

Řešena byla také záležitost budoucího provozu zámku. V tomto smyslu je navrženo několik samostatných, funkčně propojených celků: Environmentální expozice, Informační centrum, Mezinárodní vzdělávací environmentální centrum, Středisko environmentální výchovy, Dokumentační centrum. Studii proveditelnosti zpracovává firma Novi Solutions.

Za největší událost roku 2010 a snad i úspěch zainteresovaných lidí, bylo prohlášení objektu zámku ve Vimperku „národní kulturní památkou“. Na základě schválené projektové dokumentace pro rekonstrukci zámku bylo v dubnu vydáno stavební povolení. Jediné a podstatné co nám dnes chybí jsou finanční prostředky k realizaci projektu. Na žádostech o přiznání financí z několika dotačních titulů se na konci roku pracuje.

V předstihu před celkovou rekonstrukcí pokračoval na zámku během léta a podzimu záchranný archeologický výzkum, při kterém byly objeveny opět nové nálezy, které nám pomalu a jistě doplňují mozaiku cenných informací o historii a vývoji hradu a zámku. Pod dozorem památkové péče byly v prostoru Horního zámku odborně restaurovány části kamenných prvků, které se nacházely v havarijním stavu a kterým hrozila jejich další devastace a rozpad.

Ani v roce 2010 jsme nezapomněli na veřejnost. Ve spolupráci s Městským kulturním střediskem bylo pro návštěvníky ve východní zahradě a na arkádách produkováno několik koncertů, divadelních představení pro děti i dospělé. Již druhou sezónu probíhaly zámecké prohlídky s výkladem mladých průvodců – většinou studentů místního gymnázia, při kterých měli návštěvníci možnost spatřit zajímavé unikáty, které byly buď nově objeveny nebo nebyly běžné veřejnosti nikdy přístupné. Tradičně bylo zpřístupněno i zámecké muzeum s expozicemi sklářství, knihtisku a přírody. Také v roce příštím chceme v prohlídkách pokračovat i když bude o něco složitější zajistit bezpečnost návštěvníků vzhledem ke stavebním pracím, které by se měly během příští sezóny rozběhnout.

Rekonstrukce zámku bude probíhat několik příštích let a naším přáním je, aby se vimperský zámek jednou stal hlavním kulturním, historickým a estetickým symbolem města.

4. Státní správa

Správa NP a CHKO Šumava je orgánem ochrany přírody podle § 75 odst. 1 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“). Výkon státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny podle § 78 odst. 1 a odst. 2 ZOPK na území Národního parku Šumava zajišťuje prostřednictvím sekce Správa NP Šumava, členěnou na dvě oddělení, a to na oddělení ochrany ekosystémů a oddělení ochrany kulturní krajiny. Obě oddělení mají svá zastoupení na pracovišti ve Vimperku a v Kašperských Horách.

Největší část agendy sekce tvoří vydávání závazných stanovisek ke stavební činnosti, rozhodnutí o povolení výzkumné činnosti, rozhodnutí o kácení dřevin rostoucích mimo les, povolování výjimek ze zákazů uvedených v § 16 ZOPK, udělování výjimek ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a rovněž vydávání stanovisek k významnosti vlivu záměrů a koncepcí na Evropsky významnou lokalitu Šumava a Ptačí oblast Šumava.

Další kompetence, jejichž výkon sekce realizuje, vymezuje zákon č. 115/2000 Sb., o náhradách škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy.

Sekce dále podle § 78 odst. 8 ZOPK vykonává na území Národního parku Šumava působnost svěřenou podle zvláštních předpisů krajským úřadům, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, obcím a pověřeným obecním úřadům na úseku rybářství (zákon č. 99/2004 Sb.) a ochrany zemědělského půdního fondu (zákon č. 334/1992 Sb.).

Podle § 57 odst. 5 zákona č. 449/2001 Sb. vykonává na území Národního parku Šumava rovněž působnost svěřenou obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a krajským úřadům na úseku myslivosti.

Rovněž vykonává státní správu podle § 16 odst. 1 zákona č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů, v platném znění, na území NPŠ (§ 16 odst. 4) v rozsahu působnosti ČIŽP.

4.1 Státní správa v ochraně přírody a krajiny

4.1.1. Ochrana dřevin

V roce 2010 bylo podáno celkem 33 žádostí o kácení dřevin rostoucích mimo les, z toho bylo 24 řešeno ve správním řízení, 9 bylo řešeno stanoviskem nebo sdělením. Ve 19 případech bylo povolení ke kácení vydáno v celém rozsahu žádosti, ve třech případech jen z části. Ústní jednání bylo nařízeno v 8 případech, v 7 případech byla uložena náhradní výsadba.

Jedno rozhodnutí se týkalo vyhlášení dvou památných stromů „Paštěcká lípa“ a „Buk na Berglu“. Dále byly vydány tři souhlasy s ošetřením památných stromů; tato ošetření byla provedena v rámci Programu péče o krajinu.

Za účelem průklestu větví a odstranění dřevin v ochranných pásmech elektrovodů a v souvislosti s odstraňováním dřevin podél silnic, místních komunikací a vodního toku bylo uskutečněno 10 pochůzek. Bylo přijato 6 oznámení o plánovaném kácení dřevin.

4.1.2. Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích

Celkem bylo doručeno 130 žádostí o povolení výjimek ze zákazu uvedených v § 16 zákona. Z těchto žádostí se v 98 případech jednalo o povolení k vjezdu, v šesti případech o povolení vjezdu a vstupu, v pěti případech o povolení vstupu, ve dvou případech o stavbu v I. zóně, v 16 případech o povolení hromadných nebo sportovních akcí a ve třech případech o povolení použití biocidů při ochraně lesa proti hmyzím škůdcům. Ve 13 případech bylo vydáno nesouhlasné rozhodnutí.

4.1.3. Územní plánování

V roce 2010 byly projednány a dohodnuty návrh zadání Změny č. 6 ÚPSÚ Kvilda, návrh zadání Změny č. 6 ÚPNSÚ Borová Lada, návrh zadání Změny č. 7 ÚPSÚ Kvilda, návrh zadání ÚP Borová Lada, návrh zadání Změny č. 3 ÚPSÚ Modrava, návrh zadání ÚP Kašperské Hory, návrh zadání ÚP Hartmanice, návrh zadání ÚP Srní, návrh ÚP Čachrov a návrh zadání ÚP Nicov. Dále byly projednány a dohodnuty návrh Změny č. 5 ÚPNSÚ Borová Lada a návrh Změny č. 6 ÚPNSÚ Borová Lada.

4.1.4. Stavební činnost podle § 44 ZOPK

Podle ustanovení § 44 ZOPK jsou vydávána orgánem ochrany přírody pro stavební činnost na území národního parku závazná stanoviska. Závazná stanoviska nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Při vydávání závazného stanoviska se postupuje podle správního řádu.

V roce 2010 bylo řešeno na území národního parku celkem 225 případů stavebních aktivit, z toho bylo vydáno 172 závazných stanovisek ke stavbám. V 92 případech se jednalo o projednávání nových staveb, a to převážně objektů trvalého bydlení a ubytovacích zařízení v rámci schválených územních plánů, penzionů, nových inženýrských sítí a čistíren odpadních vod. Dále bylo odsouhlaseno 80 rekonstrukcí stávajících objektů, rozvodů inženýrských sítí či změn stávajících staveb a 3 žádosti byly vzaty zpět.

Mimo režim závazného stanoviska bylo řešeno 50 případů. V průběhu celého období byly odborem poskytovány konzultace k záměrům výstavby nových objektů či jejich rekonstrukcí. Celkem bylo poskytnuto 145 konzultací.

Dále se zástupci orgánu ochrany přírody zúčastnili 99 jednání svolaných stavebními úřady a 15 jednání svolaných vodoprávním orgánem, popř. dalšími orgány státní správy nebo obcemi.

Průběžně pokračuje zpracování databáze staveb v národním parku, která spočívá v dodání údajů o stavebních objektech (vydaná správní rozhodnutí k danému objektu, jeho fotografická podoba a mapový podklad) ve správním území jednotlivých obcí na území NP Šumava. V současné době je zpracována tato databáze u 98% objektů.

Pracovníci oddělení ochrany kulturní krajiny se aktivně během celého roku 2010 podíleli na dokončování projektu „Zachování krajinného rázu NP a CHKO Šumava“ a účastnili se pracovních workshopů na toto téma.

4.1.5. Výjimky z podmínek ochrany zvláště chráněných druhů

V roce 2010 bylo Správou povoleno 11 výjimek podle § 56 odst. 1 ZOPK, 4 v rámci výzkumné činnosti; k projednání jedné žádosti bylo nařízeno ústní jednání; ve 4 případech byla provedena terénní pochůzka. V jednom případě bylo proti rozhodnutí podáno odvolání, v jednom případě byla podána žádost o přezkum.

4.1.6. Výzkumná činnost

V rámci výkonu státní správy v oblasti provádění výzkumné činnosti bylo v roce 2010 vydáno celkem 26 rozhodnutí, z toho v jednom případě došlo ke změně stávajícího povolení. V jednom případě bylo nařízeno ústní jednání. K datu 31.12.2010 bylo celkem 52 platných povolení pro výzkumnou činnost. V rámci těchto povolení je zpracováváno celkem 26 diplomových, bakalářských nebo doktorandských prací; z toho 18 studentů nebo doktorandů zpracovává své práce jako součást komplexních výzkumných projektů jednotlivých univerzit.

4.1.7. CITES

K 01.01.2010 přešly kompetence k provádění registrace dle § 23 zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy) a k vydávání výjimek ze zákazu obchodních činností pro druhy zařazené do přílohy CITES I. (dle nařízení ES příloha A) podle čl. 8 odst. 3 písm. a) a f) nařízení Rady (ES) č. 338/97, o

ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, na krajské úřady.

4.1.8. NATURA 2000

V rámci ochrany lokalit vytvářejících soustavu NATURA 2000 bylo v roce 2010 vydáno 6 stanovisek ke koncepcím a 34 stanovisek k záměru z hlediska jejich možného významného vlivu na Evropsky významnou lokalitu (dále jen „EVL“) Šumava a Ptačí oblast (dále jen „PO“) Šumava dle 45i odst. 1 ZOPK. V 36 případech orgán ochrany přírody významný vliv na EVL a PO vyloučil, ve zbývajících 4 nikoliv.

V návaznosti na další postup při posuzování koncepcí a záměrů, které mohou mít na EVL a PO významný vliv, Správa vydala 2 vyjádření k zahájeným zjišťovacím řízením a vyhodnocením vlivů koncepce na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

V roce 2010 nebylo vydáno žádné rozhodnutí o odchylném postupu podle § 5b odst. 1 a 2 ZOPK při obecné ochraně ptáků podle § 5a ZOPK.

4.1.9. Stanoviska k pronájmu a převodu pozemků

Na základě podaných žádostí Správa Šumava v roce 2010 vypracovala celkem 36 stanovisek týkajících se pozemků. V 1 případě se jednalo o stanovisko ke komplexním pozemkovým úpravám, ve 3 případech o stanovisko k pronájmu a ve 4 případech o stanovisko ke směně či převodu pozemků.

Při vypracování stanovisek týkajících se využívání pozemků a změny vlastnických vztahů k těmto pozemkům odbor státní správy úzce spolupracoval se sekcí výzkumu a ochrany přírody a rovněž s odborem technicko-majetkovým. Velká pozornost byla věnována stanovisku ke směně vhodných pozemkových parcel s obcemi.

4.1.10. Sankce

V roce 2011 bylo v rámci výkonu státní správy řešeno celkem 31 případů protiprávního jednání, z toho 27 přestupků a 4 správní delikty.

Pokuty podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích byly uloženy ve 3 případech za poškození či nepovolené kácení dřevin rostoucích mimo les, v 24 případech za porušení základních ochranných podmínek národního parku, z toho ve 3 případech za nedovolený vjezd motorového vozidla mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, v 7 případech za nedovolený vstup na území I. zóny národního parku, v 1 případě za nepovolené splutí vodního toku mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, v 1 případě za zneškodňování odpadu mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody a v 1 případě za organizování hromadné sportovní a turistické akce mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody. Přestupky byly v 8 případech vyřešeny uložením blokové pokuty, v 6 případech uložením příkazu a v 1 případě rozhodnutím o uložení pokuty. Celková výše uložených pokut uložených v přestupkovém řízení činí 18 600,- Kč. Z této částky 1000,- Kč činí náhrada nákladů řízení, uložená v 1 případě podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění, ve výši stanovené vyhláškou Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb., v platném znění.

Ve správním řízení byly řešeny správní delikty, týkající se poškození či nepovoleného kácení dřevin rostoucích mimo les (2 případy) a porušení základních ochranných podmínek národního parku (2 případy), z toho v 1 případě nedovoleným vjezdem motorového vozidla mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody a v 1 případě změnou stávajícího vodního režimu pozemků.

Za projednané správní delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 107.000,- Kč, z toho ve 2 případech byla uložena povinnost náhrady nákladů řízení v paušální výši 1.000,- Kč. Ve dvou případech se pokutovaný subjekt proti rozhodnutí o uložení pokuty odvolal, v 1 případě odvolací orgán rozhodnutí orgánu ochrany přírody potvrdil, v 1 případě odvolací řízení dosud probíhá.

Orgán ochrany přírody dále vydal 1 rozhodnutí o opatření podle § 81 odst. 9 ZOPK, kterým pozastavil rušivou činnost, spočívající v realizaci stavebních prací bez příslušného povolení.

4.1.11. Ostatní

Stráž přírody

Orgán ochrany přírody v průběhu roku 2010 realizoval kvalifikační zkoušky stráže přírody, které úspěšně absolvovali a stráž přírody byli jmenováni 2 noví strážci. Jedná se o dobrovolné strážce, z nichž 1 bude spolupracovat v rámci ÚP Modrava a 1 v rámci ÚP Borová Lada.

Schvalování lesních hospodářských plánů

Orgán ochrany přírody vydal v průběhu roku 2010 souhlasné závazné stanovisko ke schválení Lesního hospodářského plánu pro Lesní hospodářský celek ÚP Borová Lada.

Stanoviska k žádostem o poskytnutí podpory

Vydáno jedno stanovisko k poskytnutí podpory z Operačního programu životního prostředí pro stabilizaci lesů v NP Šumava. Vydáno 16 stanovisek k žádostem o poskytnutí finančního příspěvku na hospodaření v lesích zvláštního určení na území NP Šumava (aplikace ekologických a k přírodě šetrných technologií).

Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření podle § 58 ZOPK

Orgán ochrany přírody obdržel pět žádostí o poskytnutí finanční náhrady za újmu vzniklou omezením hospodaření v lesích soukromých vlastníků. Všech pět žádostí bylo vyřízeno kladně.

Výkon státního dozoru v ochraně přírody dle § 85 zákona

V roce 2010 orgán státní správy ochrany přírody vykonal v rámci výkonu státního dozoru podle § 85 ZOPK celkem 72 terénních šetření.

Souhlasy na základě bližších ochranných podmínek NP Šumava

Dále byla podle § 5 odst. 2 písm. d) nařízení vlády České republiky č. 163/1991 Sb., kterým se zřizuje Národní park Šumava a stanoví podmínky jeho ochrany, vydána 4 rozhodnutí o souhlasu ke změně současné skladby a ploch kultur ze stávajícího druhu (vodní plocha, ostatní plocha, lesní pozemek, trvalý travní porost nebo orná půda) na jiný druh (trvalý travní porost, lesní pozemek, ostatní plocha) pro vybrané pozemky na základě žádosti Správy NP a CHKO Šumava (3 žádost) a Římskokatolické farnosti Srní (1 žádost). Jedno správní řízení bylo na základě zpětvzetí žádosti zastaveno (Obec Srní).

4.2. Státní správa na úseku ochrany zemědělského půdního fondu

Na úseku ochrany zemědělského půdního fondu bylo vydáno ve smyslu zákona č. 334/1992 Sb. celkem 13 souhlasů k trvalému odnětí půdy ze ZPF a 1 stanovisko k návrhu zadání ÚP Borová Lada. Výměra půdy, pro kterou byl vydán souhlas k odnětí ze ZPF, činí celkem 1,25175 ha (z toho 0,0866 ha bytová výstavba, 1,16515 ha ostatní účely). Byla vydána 3 rozhodnutí - předpis odvodů za odnětí ZPF v celkové výši 127485,- Kč.

4.2.1. Státní správa na úseku myslivosti

Na úseku myslivosti proběhlo v roce 2010 odvolání jednoho a ustanovení jednoho mysliveckého hospodáře v honitbě Povydrří, byla vydána tři rozhodnutí o sanitárním odstřelu (lovu) jelení zvěře ve třech režijních honitbách Správy NP a CHKO Šumava. Dále bylo dokončeno shromažďování podkladů

pro ustanovení mysliveckých stráží pro všechny nově uznané režijní honitby Správy NP a CHKO Šumava. Bylo zahájeno řízení o změně honitby, které ale bylo na základě žádosti žadatele zastaveno. Průběžně byla prováděna myslivecká evidence a statistika, objednávky a vydávání plomb spárkaté zvěře včetně lístků o původu zvěře pro všechny uznané honitby a průběžná kontrolní činnost.

4.2.2. Státní správa na úseku rybářství

Na úseku rybářství bylo ustanoveno 6 rybářských stráží.

5. CHKO

5.1. Ochrana přírody – vyhlášené ZCHÚ, PPK

V roce 2010 sekce vypracovala a zahájila projednávání návrhu na vyhlášení PR Rožnov – jedná se o mokřady s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin (ohrožený druh) - vachta trojlistá, prstnatec májový a prstnatec Fuchsův (ohrožený druh). Plocha rezervace je potravní plochou losa evropského.

Byly vyhlášeny 4 památné stromy, Jednalo se o 1 javor klen v Přední Výtoni, 1 javor mléč v Přední Výtoni a 2 lípy malolisté v Josefově Dole.

Z programu péče o krajinu Správa financovala nezbytné aktivity, odborné činnosti a zásahy z důvodu ochrany přírody. Jednalo se kosení např. v PR Hamižná, v PR Nebe, kosení v lokalitě Vinice, PCHP Malý Babylon, kosení v I. zóně v k.ú. Hojsova Stráž (Jižní stráně), kosení v PR Na Soutoku, PP Pasecká slať, v PP Vyšný, PP Jasánky, v lokalitě Olšov z důvodu ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (krokus bělokvetý, oměj šalamounek, prha arnika, modrásek černočárny a černoskvrný, hořeček český aj.).

Z tohoto důvodů je financována i regulovaná pastva např. v k.ú. Rejštejn, PR Radost.

Správa dále zajistila z programu PPK obnovu značení např. PR Kyselovský les a PR Jasánky. Nově provedla pásové značení Přírodní rezervace Dolní Borková, PR Kozí stráně, PR Olšov, PR Ježová.

Jako každý rok byla prováděna likvidace bolševníku velkolepého.

Dále v rámci PPK byla prováděna údržba aleje památných stromů v Buku a ve Volarech

V rámci PPK byl vypracován ichtyologický průzkum toků Svárožná, Řezná, Zelenský potok, Jelenka, Radešovský potok, Losenice, Otava, Blanice, Kaplický potok, Kořenský potok, Kubohuťský potok, Arnoštský potok, Cikánský potok, Boubínský potok, Křemenný potok, Volyňky, Spůlky, Světlý - Jasánky, botanický inventarizační průzkum v PR Pravětínská Lada a mykologický průzkum kaňonu Blanice (budoucí PR).

5.2. Monitoring – zadané studie, vlastní

V roce 2010 se Správa zaměřila zejména na aktualizace plánů ÚSES. Byly zpracovány aktualizace ÚSES Rejštejn, ÚSES Kašperské Hory, ÚSES Hartmanice, ÚSES Svatá Kateřina, ÚSES Frymburk, ÚSES Horní Planá, ÚSES Nová Pec, ÚSES Přední Výtoň, ÚSES Zbytiny, ÚSES Želnavá, ÚSES Borová Lada, ÚSES Horní Vltavice, ÚSES Nové Hutě, ÚSES Vimperk, ÚSES Zdíkov.

Byla provedena revize ústředního seznamu ochrany přírody všech památných stromů v CHKO Šumava.

V roce 2010 pokračoval biomonitoring lesních ekosystémů. Celkem bylo zaměřeno 70 ploch, z toho 30 ploch na území NP Šumava, 25 pralesovitých ploch na Boubíně, 8 ploch v PR Zátoňská hora, 1 plocha v PR Onen Svět a 6 ploch v PR Městišské rokle.

V roce 2010 byla provedena dendrochronologická analýza ploch 50x50m v prostoru Můstek, Pažení a Boubín.

Dokončeno hodnocení věkové struktury lesa Šumavy na 840 transektech.

Byla zadána a provedena inventarizace populace perlorodky říční v NPP Blanice, zjistila 10 182 jedinců perlorodky a 433 prázdných schránek.

5.3. Státní správa – rozhodnutí, stanoviska, odvolání

V roce 2010 bylo vydáno 82 rozhodnutí. Nejvíce rozhodnutí se týkalo výjimek ze zákazů ve zvláště chráněných územích - §43 – celkem 56 rozhodnutí. Rozhodnutí o povolení ke kácení dřevin (§8) byla 3, 4 rozhodnutí podle §46 o vyhlášení památného stromu, 1 rozhodnutí podle §4 odst.3 zákona – schválení LHP a podle §4 odst.2 – zásah do VKP – 3 rozhodnutí, 7 rozhodnutí o výjimce ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle §56, 3 rozhodnutí podle §44 odst.3 (udělení souhlasu k zakázaným činnostem vyplývajících z bližších ochranných podmínek) 2 rozhodnutí podle §86, kterým byla nařízena nápravná opatření a 1 rozhodnutí podle §87 a 1 podle §88 o udělení pokuty za porušení zákona.

Správa CHKO Šumava v roce 2010 vydala celkem 283 závazných stanovisek a 376 odborných názorů (stanovisek, vyjádření), které se týkaly také zejména stavební činnosti na území CHKO Šumava.

V rámci ochrany lokalit NATURA 2000 bylo v roce 2010 vydáno 30 stanovisek ke koncepcím a záměrům z hlediska možného významného vlivu na Evropsky významnou lokalitu Šumava a Ptačí oblast Šumava.

Správa řešila jako odvolací orgán dvě odvolání ke kácení dřevin rostoucích mimo les.

MŽP řešilo v roce 2010 jeden návrh na přezkum závazného stanoviska. Nebyla zjištěna nezákonnost vydaného závazného stanoviska. Dále MŽP potvrdila v odvolacím řízení 1 rozhodnutí, kterým byla uložena nápravná opatření. V současné době jsou v řešení MŽP dvě odvolání proti vydanému rozhodnutí.

K územním plánům obcí a ke změnám územního nebo regulačního plánu bylo vydáno celkem 26 stanovisek.

Státní správa v přehledu:

rozhodnutí: podle § 4 odst.2 – 3x

§4 odst.3 - 1x

§ 8 – 3x

§ 43 – 56x

§ 44 odst.3 – 2x

§ 46 – 4x

§ 56 – 7x

§ 86 – 2x

§ 87 – 1x

§ 88 - 1x

2x rozhodnutí v odvolacím řízení.

celkem **82 rozhodnutí**

stanoviska: **celkem 715**

z toho § 45i - 30

odborná – 376

závazná – 283

k územním plánům - 26

5.4. Terénní informační systém – PPK + přednášky

Správa, jako každý rok, prováděla v roce 2010 údržbu terénního informačního systému. V roce 2010 byla provedena :

1. Obnova informačních tabulí na území CHKO :

rozměr : 60 x 40 cm 12 ks

80 x 80 cm 19 ks

50 x 50 cm 8 ks

30 x 20 cm 12 ks

celkem :

51 ks

2. Opravy přístupů k významným lokalitám v CHKO

NPR Bílá Strž : celková oprava přístupu k vodopádu :

výměna poškozeného zábradlí250 bm

oprava schodišťových stupňů.....64 ks

protierozní opatření

přístup k vrcholu na Ostrý :

výměna poškozeného zábradlí 30 bm

údržba vodních srážek 15 ks

NPR Černé jezero a Čertovo jezero :

výměna poškozeného zábradlí105 bm

NPR Boubínský prales :

výměna poškozeného zábradlí..... 60 bm

údržba vodních srážek 44 ks

oprava schodišťových stupňů 20 ks

výměna poškozených poválekdélka 45 bm

oprava poškozeného oplocení 180 bm

3. Údržba informačních prvků CHKO :

opravy stojanů zákonného značení :

PR 22 ks

NPR 25 ks

PP	10 ks
CHKO	29 ks
PS	6 ks

celkem	92 ks
---------------	--------------

opravy stojanů informačních prvků :

stojany pro desky 60 x 40 cm	12 ks
stojany pro desky 80 x 80 cm a větší	25 ks
stojany kniha v obcích	1 ks
rozcestníky, směrovníky, apod	11 ks

celkem :	49 ks
-----------------	--------------

nátěry informačních prvků :

stojany a směrovníky :

v CHKO	35 ks
NS Horní Planá	12 ks
NS Churáňov	9 ks

celkem :	56 ks
-----------------	--------------

vyžínání a drobná údržba informačních prvků :

celkem :	celá CHKO	478 ks
-----------------	------------------	---------------

4. Údržba NS a přístupu k informačním bodům :

- NS Nýrsko $492 \text{ bm} \times 4 = 1968 \text{ bm}$, $984 \text{ m}^2 \times 4 = 3963 \text{ m}^2$
(4x vyžínání trasy a drobná údržba)
- PR Úhlavský Luh $1017 \text{ bm} \times 4 = 4068 \text{ bm}$, $2034 \text{ m}^2 \times 4 = 8136 \text{ m}^2$
(4 x vyžínání trasy k informačním bodům a drobná údržba)
- PR Brčálnické mokřady $307 \text{ bm} \times 2 = 614 \text{ bm}$, $614 \text{ m}^2 \times 2 = 1228 \text{ m}^2$
(2x vyžínání k informačním bodům a drobná údržba)
- PR Hornovltavické pastviny $827 \times 3 = 2481 \text{ bm}$, $1654 \text{ m}^2 \times 3 = 4962 \text{ m}^2$
(3x vyžínání trasy k informačním bodům a drobná údržba)
- PR Na Soutoku $2008 \text{ bm} \times 4 = 8032 \text{ bm}$, $4016 \text{ m}^2 \times 4 = 16064 \text{ m}^2$
(4x vyžínání trasy k informačním bodům a drobná údržba)
- Stifterova stezka $2\,260 \text{ bm} \times 4 = 9040 \text{ bm}$, $4520 \text{ m}^2 \times 4 = 18080 \text{ m}^2$
(4x vyžínání trasy a drobná údržba)

celkem : 26,203 km 5,243 ha

5. Obnova pásového značení MCHÚ

PP Královský hvozď 36,- km
NPR Bílá Strž 5,- km
PR Městišské rokle..... 16,- km
PR Onen Svět 3,7 km
PR Páteříkova Huť 1,5 km

celkem 63,2 km

Sekce CHKO v rámci odborné činnosti provedla pro veřejnost 10 přednášek, 8 besed, v rámci lesní pedagogiky 6x výukový program, 4 x byl zajištěn odborný doprovod včetně doprovodu zahraniční exkurze na Ostrý, byly prováděny překlady do česko-německé knihy o tetřevovi na Šumavě.

Dále pokračuje lokalizace stojanů a monitorovacích ploch pomocí GPS souřadnic. V roce 2010 bylo zaměřeno 175 ks stojanů a 25 monitorovacích ploch.

6 Personální statistika

Marie Šimková, Lenka Blažíčková

- Vzdělávání zaměstnanců:**

za rok 2010 Správa zaplatila vzdělávacím agenturám za vzdělávání potřebného pro udržení a prohloubení kvalifikace zaměstnanců celkem	1. 330 852 Kč
v roce 2010 studovalo na základě uzavřené kvalifikační dohody s podporou Správy vyšší nebo vysokou školu formou studia při zaměstnání celkem, z toho	12
• studium na vyšší odborné škole	11
• studium na vysoké škole	1
• odstoupil od uzavřené kvalifikační dohody a uhradil Správě vynaložené náklady	-

- Fyzické stavy zaměstnanců:**

	TH	D	celkem
k 1. 1. 2010 bylo u Správy zaměstnáno celkem zaměstnanců	268	65	333
během roku nastoupilo ke Správě nových zaměstnanců	9	1	10
během roku odešlo od Správy celkem zaměstnanců	15	15	30
z toho z důvodu odchodu do starobního a invalidního důchodu	3	1	4
z toho z důvodu organizačních změn	7	1	8
k 31. 12. 2010 bylo u Správy zaměstnáno celkem zaměstnanců	255,5	57,5	313
z toho zaměstnaných žen	77	10,5	87,5
z toho zaměstnanců na mateřské a rodičovské dovolené	9	-	9
v roce 2010 Správa zaměstnala celkem osob se zdravotním postižením	13,07	-	13,07

K 31. 12. 2010 je průměrný přepočtený stav zaměstnanců	271,82	55
--	--------	----

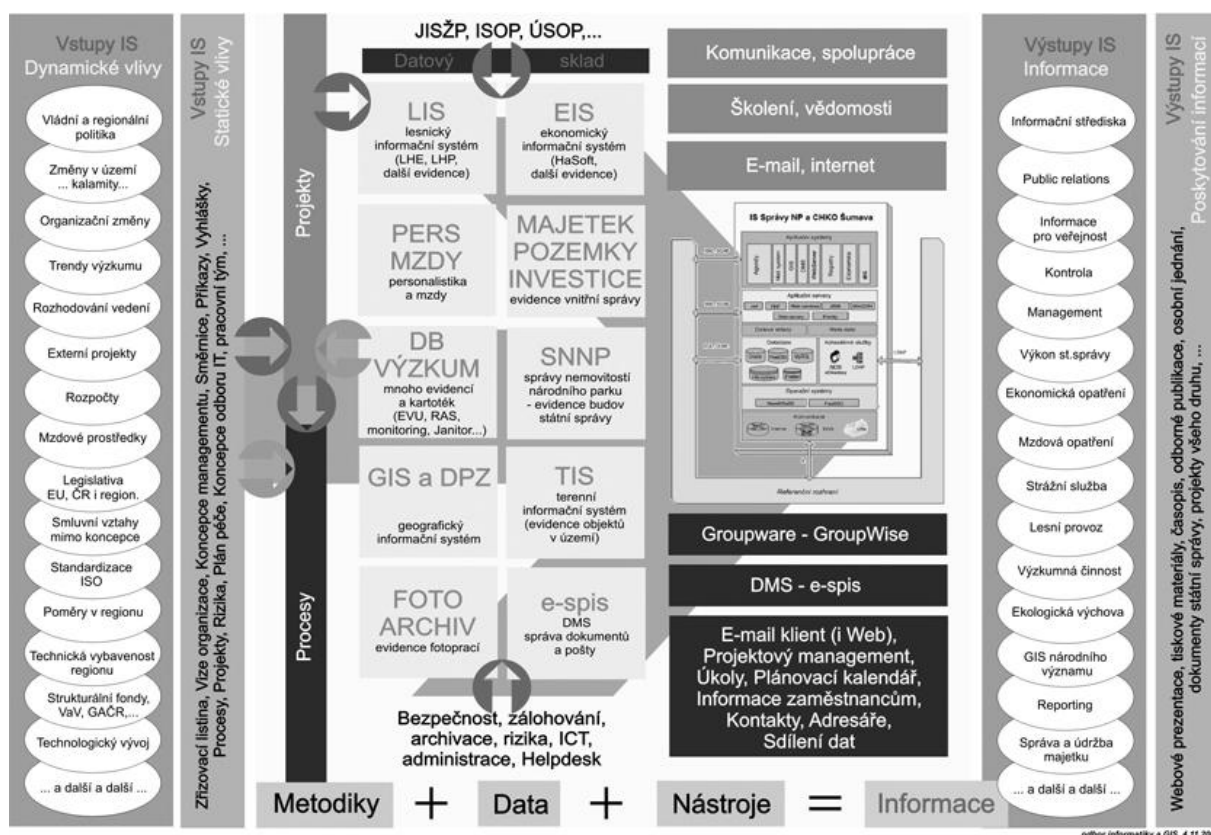
- Drobná mzdová statistika:**

za rok 2010 bylo vyplaceno celkem prostředků na platy	95. 675. 701 Kč
průměrný měsíční plat u Správy za rok 2010 byl	23. 452 Kč
• tj. procentické snížení průměrného platu oproti roku 2009 o	1 %

7 Informační systémy

Lubomír Dvořák

7.1. Schéma informačního systému Správy NP a CHKO Šumava

7.2. Datové a informační zdroje

V roce 2010 jsme pořídili kompletní sadu barevných a spektrozónálních ortofotomap pro území NP Šumava pro monitoring území. Začali jsme přípravu LHP pro LHC ÚP Stožec. Aktualizovali jsme mnoho již existujících vrstev např. vrstvu digitalizace stavu lesa za rok 2009-2010, turistické trasy, další vrstvy turistické infrastruktury, vrstvy týkající se nového záchraného plánu, zpřesnění zonace v CHKO, zpřesnění MZCHÚ a památných stromů. Vytvořili jsme mnoho nových vrstev např. bodové pole parcel s napojenou databází, návrhy nové zonace. Provedli jsme tisky map různých měřítek, formátů a velikostí v počtu mnoha set kusů pro různé účely. Provedli jsme reinstalaci mapserveru a zvýšili jsme jeho využití. Nově jsme pro účely publikace dat vytvořili WMS služby nad našimi daty. Do prostorové geodatabáze ArcSDE jsme přesunuli velké množství rastrových podkladových dat. Zatím se nepodařilo přesunout všechny vektorové geografické sady. Ve spolupráci s ČVÚT jsme instalovali na budovu Správy NP a CHKO ve Vimperku referenční stanici pro měření GPS.

Účastnili jsme se odborných geografických konferencí a seminářů.

7.3. Geografický informační systém

Předmětem činnosti oddělení GIS je budování geografického informačního systému jako zdroje mapových služeb. Vytváření je určováno především potřebami uživatelů v kontextu správního rozhodování a péče o NP, podobný význam má ale i pro dokumentaci přírodovědných a historicko-kulturních hodnot území NP a CHKO Šumava.

GIS je vytvářen jako provázaná soustava geografických dat, počítačových programů pro jejich správu či vyhodnocení a různě pokročilých rozhraní pro jejich zobrazování a mapové výstupy. Klíčovým prvkem systému je pořizování a aktualizace dat v prostorových databázích. Z technického hlediska jde o zajištění základních referenčních geodat (např. digitální podoby státního mapového díla), sběr vlastních geodat pomocí technologií GPS, tvorbu odvozených geodat digitalizací z mapových podkladů, zpracování a interpretaci dat dálkového průzkumu Země a další. Příprava mapových výstupů souvisí s vizualizací prostorových dat, jejich účelovým zpracováním i vyhodnocením a s následnou kartografickou interpretací odvozených informací.

8 Ekonomický odbor

Správa NP a CHKO Šumava (dále jen „Správa“) je zřízena Ministerstvem životního prostředí jako příspěvková organizace. Základním účelem Správy je ochrana přírody na území Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava. Správa plní úkoly vyplývající z platných právních předpisů (Nařízení vlády České republiky č. 163/1991 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění a jeho prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb.). V souladu s těmito předpisy zajišťuje Správa i hospodaření na lesním půdním fondu v NP Šumava a od 1.5. 2004 začala zajišťovat realizaci soustavy Natura 2000.

Rozhodnutím ministra životního prostředí č. 15/98, č.j. M/3406/98 ze dne 26.10. 1998, došlo k zásadní změně ve zřizovací listině Správy. S účinností od 1.1.1999 byla upravena zřizovací listina tak, že veškerá činnost Správy byla zařazena do činnosti hlavní (v hospodářské činnosti zůstala pouze hostinská a restaurační činnost a koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje).

Výše uvedená změna měla vliv na plátcovství DPH. V roce 1999 byla Správa od DPH osvobozena, od roku 2000 bylo Správě plátcovství DPH zrušeno. Dle § 25 odst. 2 starého zákona o DPH byla u subjektů, jako je Správa, plnění prováděná v rámci hlavní činnosti považována za osvobozená od daně. Výnosy z hlavní činnosti se nezapočítávaly do obrátu pro povinnou registraci plátců. Od 1. května 2004 nabyl účinnosti nový zákon o DPH (zákon č. 235/2004 Sb.), který však již pro uplatňování daně z přidané hodnoty nerozlišuje zařazení činností do hlavní nebo hospodářské činnosti, ale zabývá se tím, zda subjekty vykonávají veřejnou správu nebo zda vykonávají také ekonomickou činnost.

Na základě ústních jednání s pracovníky MŽP a stanoviska MŽP č.j. 1328/320/04 k plátcovství DPH se Správa registrovala (v souladu s tímto stanoviskem a novým zákonem o DPH) jako plátce DPH. Měsíčním plátcem DPH se Správa stala od 1.8. 2004.

8.1. Hospodaření Správy v roce 2010

Hospodářský výsledek	V tis. Kč
+ Hospodářský výsledek hlavní činnosti	5 538
+ Hospodářský výsledek hospodářské činnosti	142
= Hospodářský výsledek před zdaněním	5 680
- Předpokládané zdanění celkem	2 329
= Hospodářský výsledek po zdanění	3 351

Do výše hospodářského výsledku se promítly zejména následující skutečnosti a faktory:

+

- financování části výkonů formou programového financování, s podporou PPK, poskytnutých mimorozpočtových zdrojů od zřizovatele a dalších programů a dotací,
- úspory v provozních nákladech dosažené vnitřními poptávkovými řízeními, výběrovými řízeními či tzv. „minitendry“ na práce v lese,
- restriktivní politika ve všech činnostech Správy s cílem zefektivnit její činnost, snaha o maximální úspory,

-

- průtahy ohledně vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt Stabilizace lesů z OPŽP, žádost byla podána 16.12.2009, žádost byla akceptována dne 4.3.2010,
- zvýšené náklady na likvidaci kůrovcové kalamity (nasazení harvestorových technologií, přibližování lanovkami, apod.),
- zvýšené náklady spojené s vývojem systému LesIS, určeného na zadávání zakázek na práce v lese,
- vysoký objem pěstebních činností v roce 2010 a s nimi spojené zvýšené náklady – nutnost řešit následná opatření po orkánu Kyrill a vichřici Emma,
- pokles účelových dotací Programu péče o krajinu, dotací podprogramu Správa nezcizitelného státního majetku v ZCHÚ, dotací VaV, příspěvku na činnost oproti minulým srovnatelným létům,
- nárůst v cenách energií a pohonných hmot,
- výroba dřevní hmoty ponechané k zetlení a s ní spojené náklady.

Hospodaření Správy v roce 2010 (v tis. Kč).

	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
V Ý N O S Y			
TRŽBY A OSTATNÍ VÝNOSY	401 427	1 357	402 784
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	376 749	544	377 293
Tržby za prodej zboží	1 629	80	1 709
Tržby z prodeje majetku a materiálu (644-7)	862	0	862
Tržby z prodeje cenných papírů	0	0	0
Aktivace	5 367	0	5 367
Změna stavu zásob	-15 141	0	-15 141
Ostatní (641,642,662,663,664,669)	2 602	0	2 602
Zúčtování fondů (648)	21 500	737	22 237
Jiné ost. výnosy (649)	7 859	-4	7 855
PROVOZNÍ DOTACE (671)	233 282	0	233 282

N Á K L A D Y			
Spotřeba materiálu a energie	59 438	45	59 483
Služby	378 152	743	378 895
Osobní náklady celkem	129 883	0	129 883
Odpisy hmot. a nehmot. inv. majetku	33 746	368	34 114
Daně a poplatky	4 999	1	5 000
Ostatní náklady	25 652	58	25 710

VÝNOSY CELKEM	634 709	1 357	636 066
----------------------	----------------	--------------	----------------

NÁKLADY CELKEM	631 870	1 215	633 085
-----------------------	----------------	--------------	----------------

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	2 839	142	2 981
-----------------------------	--------------	------------	--------------

Základní údaje o majetku Správy NP a CHKO Šumava (v tis. Kč) k 31.12. 2010

A. STÁLÁ AKTIVA	2 711 501
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	54 253
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku celkem	- 32 426
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	3 310 840
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku celkem	- 621 347
Dlouhodobý finanční majetek celkem	0
Dlouhodobé pohledávky	181
B. OBĚŽNÁ AKTIVA	108 087
Zásoby celkem	28 038
Pohledávky celkem	59 874
Finanční majetek celkem	20 175
Prostředky rozpočt. hospodaření celkem	0
Ú H R N A K T I V	2 819 567

C. VLASTNÍ KAPITÁL	2 790 103
Jmění účetní jednotky a upravující položky	2 732 224
Fondy účetní jednotky	54 898
D. CIZÍ ZDROJE	29 464
1.Rezervy	0
Dlouhodobé závazky celkem	0
Krátkodobé závazky celkem	29 464
Bankovní výpomoci a půjčky celkem	0
Přechodné účty pasivní celkem	0
Ú H R N P A S I V	2 819 567

8.2. Dokončené investice

Prameny Vltavy – zážitková trasa

Jedná se o poválkový chodník o délce 130 m a šířce 120 cm. Konstrukce je zhotovena z kulatiny v kombinaci z podlahovými rošty, je impregnována Katritem. Svislé konstrukce jsou zapuštěny do země do hloubky cca 30 cm bez použití dalších materiálů a pojiv. Veškeré práce byly prováděny ručně. Zapuštění svislých konstrukcí bylo provedeno tak, že rozrušení krytu v průměru cca 30 cm bylo provedeno sbíječkou a konstrukce osazeny bez použití beranidla. Počet svislých opěr je cca 80 ks. Práce byly provedeny zvláště šetrně- okolní terén byl pokryt plachtami, materiál byl přepravován na místo ručně, příprava materiálu probíhala na asfaltové komunikaci.

Realizační práce: 584 142,- Kč bez DPH

Opravy lesních cest

V roce 2010 byly prováděny taktéž opravy lesních cest. Na ÚP Prášily byl opraven úsek asfaltové části lesní cesty Armádní ve finančním objemu 1.255 000,- Kč. Na ÚP Srní byla opravena prašná lesní cesta Vaňkova v celé délce ve finančním objemu 4.800 000,-Kč. Na ÚP Modrava byly opraveny úseky asfaltových komunikací lesních cest a to Filipohuťské ve finančním objemu 3.300.000,-Kč a dále lesní cesty Bučinské ve finančním objemu 610.000,-Kč. Na ÚP Borová Lada byla opravena část asfaltové lesní cesty Jelení ve finančním objemu 1.640 000,- Kč. Na ÚP České Žleby byla opravena asfaltová část lesní cesty Zelená ve finančním objemu 1.850 000,- Kč. Na ÚP Stožec byl opraven úsek asfaltové části lesní cesty Kanál u obce Jelení Vrchy ve finančním objemu 2.000 000,-Kč. Dále za zmínku stojí oprava poškozeného úseku Schwarzenberského kanálu taktéž u obce Jelení Vrchy za 430 000,- Kč .

Rekonstrukce objektu Modrava č.p. 48

V rámci akce, která proběhla v roce 2009-2010 byl výše uvedený objekt kompletně zrekonstruován. Došlo k výměně střešní krytiny, výměny všech rozvodů (vody, topení, elektřiny). Dále jsou opraveny všechny omítky, fasáda, vyměněny okna, dveře vč. zařizovacích předmětů.

V přízemí budovy vznikla ubytovna se společným sociálním zařízením. V 1. NP jsou 2 inspekční pokoje + kuchyňka a byt pro správce objektu.

Celkové náklady na rekonstrukci činily 6.075 989,- bez DPH

Ubytovna Hartmanice

V rámci akce byly opraveny veškeré sociální zázemí (WC, sprchové kouty, kuchyňky a zázemí pro správcovou ubytovnu) dále došlo k výměně nefunkčních uzávěrů u radiátorů.

Celkové náklady na opravu činily 597 805,- bez DPH